

VÍÐSJÁ

Rit Blindrafélagsins, samtaka blindra og sjónskertra á Íslandi
11. árg. 2. tbl. 2019

**Hljóðbók
frá upphafi til enda**

**Prívíddarbylting?
Evrópuverkefnið
Print 3D**

**Blindrafélagið
80 ára**

**Ekkert til að skammast
sín fyrir
Viðtal við Gísla Helgason**

NÚ ÁN
LYFSEÐILS

Valaciclovir Actavis

– til meðhöndlunar á frunsum

Valaciclovir Actavis 500 mg, filmhúðaðar töflur. Lyfið er notað við meðhöndlun á frunsum hjá heilbrigðum einstaklingum með eðlilega nýrnastarfsemi, sem eru 18 ára og eldri, hafa áður verið greindir af lækni með áblástur (frunsur) og þurfa endurtekna meðferð vegna áblásturs. Gleypa skal töflurnar heilar með vatni. Lesið vandlega upplýsingar á umbúðum og fylgiseðli fyrir notkun lyfsins. Leitið til læknis eða lyfjafræðings sé þörf á frekari upplýsingum um áhættu og aukaverkanir. Sjá nánari upplýsingar um lyfið á www.serlyfjaskra.is

 Actavis

VONIR OG VÆNTINGAR Á AFMÆLISÁRI

Ávarp formanns - Sigpór Hallfreðsson

„Hafa skal það sem hendi er næst og hugsa ekki um það sem ekki fæst“ var gjarnan orðatiltæki ömmu minnar í Flatey eða kannski öllu heldur æðruleysisbæn í dagsins önn og amstri. Vísast var þetta gott veganesti á fyrri hluta síðustu aldar þegar lífsbaráttan var harðari og tækifæri fólks önnur en við njótum í dag. Í skilningi ömmu fólst í þessu að gera það besta mögulega úr þeim tækifærum sem bjóðast og efni standa til án þess að gera sér allt of miklar grillur yfir því sem ekki er tiltækt. Enda kallast þetta máltæki á við æðruleysisbænina sem flestum er kunn.

Einhverjir gætu ályktað sem svo að í þessu felist að farsælast sé að gera væntingar sínar svo hófstílltar að maður vænti einskis. Þá verður maður aldrei fyrir vonbrigðum og allt er gott. En því fer fjarri þó svo að í gegnum tíðina hafi þeim sem talist hafa „dregið stutta stráid í lottói lífsins“ verið ætlað ljóst og leynt að gera það og átt að sætta sig við hvaðeina sem þeim var skammtað úr hnefa.

Enda hefur verið sagt að væntingastjórnun felist í að halda fólki ánægðu með því að búa það undir það versta þegar það besta er ekki í boði. Því ánægjan felist ekki í hvað þú færð, heldur hvað þú fékkst miðað við það sem þú bjóst við.

Þetta má vel til sanns vegar færa en segir ekki alla söguna þó að væntingar snúast alltaf um viðmið. Væntingar fólks á hverjum tíma taka mið af aðstæðum og geta líka falist í menningunni og hefðinni og þeim fyrirmyndum sem eru til staðar. Viðhorf samfélagsins smita inn í vitundina og þú væntir þess sem vænst er af þér.

Þá er rétt að spyrna við fótum og hugsa sinn gang, það er mikið svigrúm á milli óskhyggju og einskis. Óraunhæfar væntingar eru vissulega líklegar til að valda manni vonbrigðum en oflágur væntingar gera það ekki síður því þá getur radarinn verið stilltur undir getu og þú ert ekki að njóta eða nýta tækifærin og hæfileikana sem þú býrð yfir. Væntingastjórnun felst nefnilega ekki síður í því að hækka væntingar fólks og efla það þannig til dáða. Lágur væntingar virka sem huglæg hindrun í að láta drauma sína rætast.

Þetta vakti fyrir frumkvöðlunum sem fyrir réttum 80 árum unnu að því að undirbúa stofnun Blindrafélagsins sem varð raunin þann 19. ágúst árið 1939. Allt frá þeim tíma hefur Blindrafélagið skipað sér í röð öflugustu hagsmunafélaga fatlaðra hér á landi og notið góðs af verkum þeirra sem lögðu grunninn.

Það er ólíku saman að jafna, íslensku samfélagi nú og í upphafi seinni heimsstyrjaldarinnar. Efnahagur fólks, menntunarstig, þjóðfélagsgerðin, ný tækni, önnur atvinnutækifæri – allt hefur gjörbreyst. En um leið hefur ekkert breyst því draumar fólks, langanir og þrár eru samar við sig. Allt frá fyrsta degi hefur markmið og hlutverk Blindrafélagsins verið að stuðla að því að blindir og sjónskertir einstaklingar geti lifað sjálfstæðu og innihaldsríku lífi og séu ábyrgir og virkir samfélagsþegnar. Um það snerust væntingar frumkvöðlanna og við höfum þessar væntingar enn í dag.

Margt hefur áunnist í tímans rás og málin þokast til betri vegar í 80 ára sögu Blindrafélagsins. Enn er þó langt í land með að allir fái tækifæri til að njóta sín á eigin forsendum í okkar samfélagi. Mannauðurinn er helsta auðlind hvernar þjóðar. En á meðan starfskraftar blindra og sjónskertra sem og annarra fatlaðra einstaklinga eru afþakkaðir er samfélagið svo sannarlega ekki að gera það besta úr því sem hendi er næst, sínum eigin mannauði. Á meðan svo er í pottinn búið er svo sannarlega tækifæri fólgið í því að hækka væntingar blindra og sjónskertra, en ekki síður væntingar samfélagsins til okkar.

LEGO KUBBAR

Punktaleturskubbar.
Bls. 6.

HELGA

Viðtal við Helgu Eysteinsdóttur.
Bls. 8.

VERÐLAUN

Samfélagslampinn veittur.
Bls. 13.

HLJÓÐBÓK

Hvernig verður hljóðbók til?
Bls. 14.

AÐGENGI

Aðgengislausnir.
Bls. 17.

ELÍN MARTA

Elín Marta ræðir við Víðsjá.
Bls. 18.

GÍSLI HELGA

Viðtal við Gísla Helgason.
Bls. 20.

UPPSKRIFT

Kaffiboð árið 1939.
Bls. 25.

GRÆNNA GRAS

Pistill eftir Guðmund Rafn.
Bls. 26.

ÞRÍVÍDD

Prentun í þrívídd.
Bls. 30.

Viðsjá. Rit Blindrafélagsins, samtaka blindra og sjónskertra á Íslandi. 11. árg. 2. tbl. 2019.

Útgefandi: Blindrafélagið, samtök blindra og sjónskertra á Íslandi, kt.: 470169-2149, Hamrahlíð 17, 105 Reykjavík.

Ábyrgðarmaður: Sigbór U. Hallfreðsson.

Ritnefnd: Rósa María Hjörvar, Gísli Helgason, Hjalti Sigurðsson, Rósa Ragnarsdóttir, Sigríður Hlín Jónsdóttir og Sigbór U. Hallfreðsson.

Ritstjóri: Rósa María Hjörvar.

Greinahöfundar: Rósa María Hjörvar, Gísli Helgason, Rósa Ragnarsdóttir, Guðmundur Rafn Bjarnason og Gréta Hauksdóttir.

Ljósmyndir: Guðrún Jónsdóttir, Guðmann Þór Bjargmundsson – Viking Portrait Studio, Friðrik Steinn Friðriksson o.fl.

Prentun: Ísafoldarprentsmiðja.

AÐ STÍGA SKREFIÐ

Pistill ritstjóra - Rósa María Hjörvar

Ótrúlegt en satt er eitt það erfiðasta sem fólk upplifir við að missa sjónina það að ganga í Blindrafélagið. Þá verður sjónmissirinn svo raunverulegur. Við það að stíga skrefið og taka við félagsskírteininu er ekki lengur hægt að láta eins og vandinn sé ekki til staðar. Í raun er töluvert af fólki sem skilar sér aldrei eða að minnsta kosti mjög seint í raðir félagsmanna. Á bak við þetta er auðvitað sú staðreynd að það að vera fatlaður er enn uppspretta fordóma og mismununar. Fólk veit að það verður lengra á milli þess að því verði boðið með í atburði, að það verði mögulega litið hornauga á vinnustað og muni lenda í endalausum veseni í athöfnum daglegs lífs. Fólk veit það vegna þess að það hefur verið „hinum megin“ og veit hvaða stöðu fatlað fólk hefur í samfélaginu, að fatlað fólk er vel liðið, að gerð sé krafa um að það sé komið almennilega fram við það en jafnframt að ekki eru gerðar sömu kröfur til þess og ófatlaðra og að allt sem varðar samskipti við fatlaða sé umvafið óöryggi og félagskvíða fyrir þann ófatlaða. Flestir ófatlaðir eru hræddir við fatlaða. Ekki eins og maður er hræddur við ísbirni eða dreka, það er frekar hégómahræðsla. Fólk er hrætt um að segja eitthvað vitlaust, gera eitthvað vitlaust – virka kjánalegt. Og þó að margt hafi skánað – því að það hefur vissulega skánað – og þó að framtíðin sé björt og við sjáum fleiri og fleiri fatlaða taka ábyrgðastöðu í samfélaginu er enn himinn og haf á milli þess að vera fatlaður og ófatlaður. Þess vegna er blátt félagsskírteini Blindrafélagsins oft svo erfitt skref. Því er verr því að það er einmitt í okkar hópi, hjá okkur sem tókumst daglega á við fordóma, lærum að fara í kringum þá, beygja þá og brjóta sem hægt er að sækja þann styrk sem þarf til þess

að lifa með fötlun. Við gefum ekkert eftir, hjá okkur er blinda engin afsökun, við gerum kröfur til blindra og til annarra. En við skiljum líka. Við vitum hvernig það er að einangrast á vinnustað, hvernig það er þegar fólk bendir manni „hingað“ eða „þangað“, segir „þú þekkir nú röddina í mér“ eða það kemur í ljós á síðustu stundu í prófinu, samkvæmisleiknum, skólaferðinni eða hópeflinu. Við kunnum að takast á við öll litlu áföllin, að virkja æðruleysið og sjá stóru myndina, að þoka hlutunum í rétta átt á meðan maður lifir lífi með reisn og sjálfstæði. Og gleði. En við getum líka stutt fólk í raun, útvegað styrki, íbúðir, aðstoðað fólk við að sækja rétt sinn og svo erum við stærsti vinnustaður blindra og sjónskertra á Íslandi.

Þess vegna skiptir það máli að koma til okkar. Blindrafélagið er eitt sterkasta hagsmunafélag landsins, er í beinum tengslum við systursamtök sín úti um allan heim og leggur metnað sinn í að bæta lífskjör blindra og sjónskerta frá degi til dags.

Við erum ekki með eina lausn fyrir alla, við vitum að áhrif sjónskerðingar og aðlögun eru

einstaklingsbundin. Við störfum í samræmi við mannréttindasáttmálana og virðum ákvörðunarfrelsi einstaklingsins. Það er ekki okkar að ákveða hvernig fólk tekst á við fötlun sína, okkar hlutverk er að sýna fólki þær lausnir og þá möguleika sem í boði eru. Við vinnum í nánu samstarfi við Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu við að þróa fjölbreyttar og alhliða lausnir og nýtum þar okkar miklu

faglegu þekkingu á öllu sem viðkemur sjónskerðingu.

Þetta höfum við gert í 80 ár. Við höfum staðið vörð um réttindi og lífskjör blindra og sjónskertra, og við viljum að sem flestir njóti góðs af því starfi. Það á enginn að þurfa að kvíða því að ganga til liðs við okkur, samstada okkar er það sem tryggir framfarir og samvera okkar er það sem styrkir okkur.

Vertu óhræddur – vertu með!

Blindrafélagið skipuleggur nú 21. alþjóðaráðstefnu Retina International (www.retina-international.org). Ráðstefnan verður haldin í Hörpu í Reykjavík dagana 4.-6. júní 2020.

Virtir erlendir vísindamenn sem sérhæfa sig í rannsóknum og tilraunum sem hafa það að markmiði að finna meðferðir og lækningar við hrörnunarsjúkdómum í sjónhimnu eins og AMD, LCA, RP, Stargardt og Usher munu mæta og gera grein fyrir því nýjasta á þessum vettvangi.

Ráðstefnan verður öllum opin.

Frekari upplýsingar á www.riwc2020.is.

LEGO ÞRÓAR PUNKTALETURSKUBBA

LEGO-sjóðurinn hefur ásamt fyrirtækinu LEGO þróað legókubba sem eiga að auðvelda blindum og sjónskertum að læra punktaletur. Eftir að hafa hlustað á óskir blindra barna frá öllum heimsins löndum hefur LEGO ákveðið að hefja samstarf við samfélag blindra til þess að gera blindum og sjónskertum börnum kleift að læra punktaletur í gegnum leik.

Hugmyndin á bak við LEGO-punktaleturskubbana var kynnt fyrir LEGO-sjóðnum árið 2011 af dönsku blindrasamtökunum og svo aftur árið 2017 af hinni brasilíska blindrastofnun Dorina Nowill. Síðan þá hefur staðið yfir þróunarstarf í nánu samstarfi við blindrasamfélagið í Danmörku, Brasilíu, Stóra-Bretlandi og Noregi, og fyrstu kubbararnir eru nú í prófun í einmitt þessum löndum.

„Með þúsundum af hljóðbókum og tölvuforritum sem nú eru aðgengileg er orðið minna um að blind börn læri punktaletur,“ segir Philippe Chazal, frá Evrópsku blindrasamtökunum.

„Þetta er sérstaklega hættuleg þróun. Þeir sem nota punktaletur eru oft sjálfstæðari en aðrir blindir, eru frekar á vinnumarkaði og eru með herra menntunarstig. Við vonumst til að LEGO-blindraleturskubbarnir geti aukið áhuga á punktaletri, svo það gleður okkur að LEGO-sjóðurinn geri okkur kleift að þróa þessa hugmynd og gefa börnum heims tækifæri til þess að kynnst henni.“

LEGO-blindraleturskubbana verða framleiddir með samsvarandi punktum og eru notaðir til þess að tákna stafi eða tölur á punktaletri, en að öðru leyti munu þeir passa saman við

hefðbundna kubba í LEGO System vörunum. Þannig verður hægt að byggja með þeim og setja þá saman við venjulegt LEGO.

Þar að auki er prentað með svartlettri á kubbinn þannig að kennari, aðrir nemendur og aðstandendur geti lesi hvaða staf eða tölu hann táknar. Þannig getur punktaletrið auðveldlega orðið hluti af leik hjá börnunum og þannig aukið áhuga blindra og sjónskertra barna á að læra letrið sem getur nýst þeim á öðrum sviðum lífsins.

Listrænn stjórnandi hjá LEGO, Morten Bonde, sem þjáist af arfgengum hrörnunarsjúkdóm í augum, hefur verið innanhúsráðgjafi í verkefninu.

„Að upplifa viðbrögðin frá nemendum og kennurum við LEGO- blindraleturskubbum hefur verið ótrúlega mikill innblástur og hefur minnt mig á það að einu takmarkanirnar sem maður upplifir í lífinu eru þær sem maður er með í hausnum. Krafturinn í börnunum og krafa þeirra um að fá að taka þátt til jafns við aðra í samfélaginu er svo sterk. Ég verð hræddur þegar ég sé hversu mikil jákvæð áhrif varan hefur strax á námslegt sjálfstraust barnanna og forvitni.“

Kubbarnir eru í prófun eins og er en ættu að koma í dreifingu árið 2020 og verður þá dreift til útvalinna stofnana og samtaka þeim að kostnaðarlausu. Kassinn mun innihalda um 250 LEGO-blindraleturskubba, allt stafrófið og tölur frá 0-9, ásamt algengum stærðfræðitáknum og hugmyndum fyrir kennara og að gagnvirkum leikjum.

„Blind og sjónskert börn eru með drauma og metnað fyrir framtíðinni alveg eins og sjáandi börn,“ segir John Goodwin, framkvæmdastjóri LEGO-sjóðsins. „Þau hafa sömu óskir og þarfir til að kanna heiminn og gera það í leikjum en þau lenda oftast ekki í þvingaðri einangrun þar sem þau geta ekki tekið þátt í leiknum. Hjá LEGO-sjóðnum höfum við þá skoðun að börn læri mest í leik og þannig þrói þau með sér fjölbreytta færni líkt og sköpun, samvinnu og samskiptafærni, sem þau þurfa

í fjórðu iðnbyltingunni. Með þessari vöru kynnum við leikandi og aðgengilega leið til þess að læra punktaletur. Ég vona að börn, foreldrar og kennarar um heim allan séu eins spennt og við, við getum nefnilega ekki beðið eftir að sjá jákvæð áhrif þessarar vöru.“

-Rósa María Hjörvar

AUGNSKOÐUN | AUGNLÆKNINGAR | AUGNÞURRUR | LASERADGERÐIR | AUGNSTEINASKIPTI

ER MÓÐA Á GLEIRINU?

UPPLIFÐU FRELSID MEÐ BERUM AUGUM

Þú getur pantað tíma í forskoðun í síma 577 1001, sent okkur póst á ritari@sjonlag.is eða á www.sjonlag.is Sjáum hvernig við getum gert líf þitt betra.

Sveigjanlegir greiðslumöguleikar

sjónlag
SJÁÐU BETUR

www.sjonlag.is
577 1001

Glæsibær – Álfheimar 74 - 104 Reykjavík

MÁLEFNI BLINDRA OG SJÓNSKERTRA HAFNA AUÐGAÐ LÍF MITT Á SVO MARGAN HÁTT

Helga Eysteinsdóttir, formaður Blindravinafélags Íslands, í viðtali við Gísla Helgason.

Blindravinafélag Íslands var stofnað 24. janúar 1932. Það er eitt aðildarfélag Öryrkjabandalags Íslands og elsta góðgerðarfélag landsins sem er enn starfandi. Aðalhvatamaður að stofnun félagsins var Þórsteinn Bjarnason og var hann formaður þess frá 1933 og til ársins 1986, þegar hann lést. Þá tók Helga Eysteinsdóttir við formennsku og hefur verið formaður og andlit Blindravinafélagsins síðan. Okkur lék forvitni á að kynnast þessari mætu konu. Hingað til hefur hún ekki verið mjög áberandi en unnið störf sín að málefnum blindra og sjónskertra á sinn hljóðláta og hógværa hátt.

Fyrstu kynni mín af Blindravinafélaginu
„Ég kynntist starfsemi Blindravinafélagsins sem unglingur. Þórsteinn Bjarnason var föðurbróðir minn. Faðir minn, Eysteinn Bjarnason, dó þegar ég var 13 ára. Við mæðgurnar, þ.e. móðir mín, Margrét Hemmert tannsmiður, amma og við þrjár systurnar, fluttum stuttu eftir til Reykjavíkur og bjuggum í húsi föðurömmu okkar og föðursystkina. Föðursystkini mín hvöttu mig til að fara í Verslunarskóla Íslands og bjó ég fyrstu tvo veturna hjá þeim. Ég varð oft samferða Dodda frænda upp í Blindraíðn. Þar opnaðist nýr heimur fyrir mér. Blinda fólkið var svo alúðlegt við mig. Á þeim árum kom

Alþýðusamband Íslands

Doddi frændi heim með bókhaldsbækur, stóra dálkabók, frumbækur o.fl. og vann ég við að færa bókhald Blindravinafélagsins um helgar og Doddi tók svo gögnin aftur á mánudag. Ég vann við að færa bókhald Blindravinafélagsins í ein tvö ár ásamt námi við Verslunarskólann og fór svo til Danmerkur og var þar í nokkur ár.

Í nóvember 1968 féll svo Einar Halldórsson blindrakennari, sem sá einnig um bókagerð á blindralettri, skyndilega frá, 55 ára gamall, og þá vantaði einhvern til þess að skrifa bækur á blindralettri, sem nú er kallað punktaletur. Doddi frændi kom að máli við mig og spurði hvort ég vildi taka þetta verkefni að mér. Hann kom svo og kenndi mér blindraletur. Fyrst skrifaði ég á blindraritvél, með sex tökkum.

Á þessum tíma voru bræðurnir Arnþór og Gísli Helgasynir úr Vestmannaeyjum í Menntaskólanum í Reykjavík og þá vantaði kennslubækur og annað lesefni. Þetta voru alls konar bækur: kennslubækur í latínu, latneskt orðasafn, frönskubækur, enskubækur, stærðfræði o.fl. Gísli og Arnþór voru fyrstu blindu menntaskólanemendurnir. Kennsluefni var ákveðið svo seint á haustin að við máttum hafa okkur öll við. Arnþór og Gísli fengu frá mér nokkrar blaðsíður í senn. Eins og áður sagði skrifaði ég á handknúna vél sem var gömul og þurfti töluvert afl á takkana til þess að punktalettrið greindist betur. Skrifin urðu léttari þegar rafmagnsritvélin kom. Það var IBM-kúluritvél og í stað venjulegra bókstafa voru blindraletursstafir á kúlunni. Blindraletursblöðin voru síðan handplöstuð, þ.e. fjölfölduð á plast, en frumritið geymt til síðari notkunar. Ég man eftir að þegar ég

var að skrifa latneska orðasafnið var mikið rigningarsumar og ég var svo fegin að þá freistaði góða veðrið mín ekki. Ég umskrifaði sálmabók fyrir Þjóðkirkjuna á blindraletur. Ég skrifaði líka stjórnarskrána á blindralettri og ýmsar fleiri bækur.

Eitt verkefni var verulega erfitt. Arnþór var kominn í Háskólann og var m.a. að læra gotneska málfræði. Í bókinni var mikið af flóknum málfræðitáknum svo að við þurftum að búa okkur til alls konar merki fyrir þau á blindralettri. Mig minnir að gotneska málfræðin hafi verið um 300 blaðsíður á svartlettri en varð um 900 blindraletursblaðsíður.

Ég vann við kennslubækur fyrir grunnskóla eftir að blind börn fóru að sækja almennar deildir í skólum. Ég hafði mikla ánægju af þessum störfum.

Mér er það minnisstætt í byrjun starfa minna er ég kom til Rósu Guðmundsdóttur, þeirrar mætu konu. Rósa var þá formaður Blindrafélagsins. Kvöldið var dimmt en Rósa gekk ákveðnum skrefum að verkefnunum sem biðu mín, en ég þurfti að kveikja ljós til að geta séð eitthvað og það var kannski mín fötlun.“

Hver var Þórsteinn Bjarnason?

„Þórsteinn fæddist 3. desember árið 1900. Foreldrar hans voru Guðrún Þorsteinsdóttir og Bjarni Jónsson frá Vogu.

Saga Þórsteins er samtvinnuð sögu blindra manna á Íslandi í hartnær hálfu öld. Óeigingjarnt ævistarf sem ómetanlegt er.“

Hvað varð til þess að Þórsteinn gekkst fyrir stofnun Blindravinafélags Íslands?

„Þegar Þórsteinn var ungur maður veiktist

LANDMÓTUN.

hann af berklum. Móðir hans, föðuramma mín, ákvað þá að fara með hann til Danmerkur og leita þar lækninga. Þau dvöldu þar í þrjú ár og hún vann fyrir þeim báðum með saumaskap. Eflaust hefur Sigríður, systir Þórsteins, styrkt þau eitthvað, en hún vann í áratugi í Landsbankanum. Það má til gamans segja frá því að Sigríður var harðdugleg og þau bæði systkinin. Þegar hún hætti í Landsbankanum voru ráðnir þrír menn til þess að sinna starfi hennar.

Doddi frændi vann í mörg ár hjá Guðmundi í Trésmiðjunni Víði, á skrifstofunni þar. Honum var sagt upp störfum þegar hann var kominn um áttætt og var alls ekki sáttur. En þá gat hann farið að sinna Blindravinafélaginu miklu betur, hafði meiri tíma,“ sagði Helga og það vottaði fyrir dulitlu brosi og glettni í rödd hennar.

„En svo að ég snúi mér aftur að stofnun Blindravinafélagsins. Þegar Þórsteinn dvaldi í Danmörku sér til lækninga kynntist hann blindum pilti. Hann fór þá að kynna sér málefni blinda fólks og komst að því að það þyrfti að gera eitthvað fyrir þennan hóp á Íslandi. Það varð kveikjan að stofnun Blindravinafélagsins.

Tilgangur Blindravinafélagsins

Starfsemi félagsins var frá upphafi tvíþætt, þ.e. félagið skyldi vinna að því að fyrirbyggja blindu svo og að hjálpa þeim sem voru orðnir blindir. Á þessum árum var gláka aðalorsök blindu hér á landi.

Fræðslu var líka sinnt. Haldnir voru fyrirlestrar í útvarpi, ferðir farnar um landið, fræðsluefni dreift, útvarpstæki útveguð. Sækja þurfti um leyfi til að fá útvarpstæki til yfirvalda. Einnig voru gerðar bækur á blindraletri.

Blindravinafélag Íslands stofnaði Blindraskólann árið 1933. Fyrir þann tíma hafði engin kennsla verið fyrir blinda og sjónskerta einstaklinga í landinu.

Það þurfti að útbúa kennslugögn. Fullorðið blint og sjónskert fólk fékk þarna kærkomið tækifæri til mennta. Auk skyldunámsgreina var þar handmenntakennsla, vélritun, sund- og orgelkennsla og kennt á fleiri hljóðfæri.

Og svo var reynt að sinna kennslu blindra barna eftir föngum. Ragnheiður Kjartansdóttir var fyrsti blindrakennarinn. Þegar hún féll frá skrifaði Kristín Jónsdóttir námsbækur á blindraletri ásamt ýmsum skáldverkum.

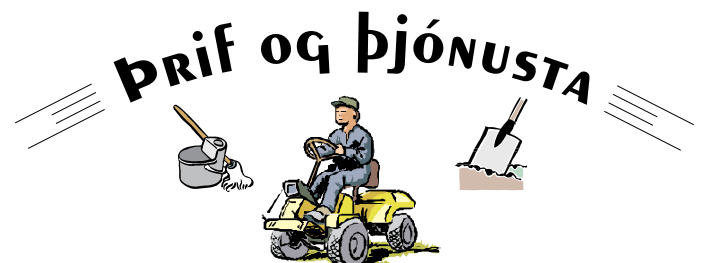
Ríkið tekur svo endanlega við rekstri Blindraskólans árið 1977, en fyrst stóð Blindravinafélagið alfarið undir rekstri skólans. Þess má geta að þegar tveir nemendur utan af landi hófu nám við skólann árið 1960 greiddu foreldrar þeirra fyrir skólavistina, laun blindrakennara og uppihald. Eftir það fengust greiðslur frá hinu opinbera sem stóðu undir launum blindrakennara.

Ekki má gleyma segulbandstækjum. Fólk á vegum Blindravinafélagsins las bækur inn á segulbönd sem síðar voru lánaðar út. Blindravinafélagið lánaði einnig blindu fólki segulbandstæki en á þessum árum voru tækin stór og fyrirferðarmikil og frekar dýr. Blindrafélagið hóf um svipað leyti að láta lesa bækur inn á segulbönd og í húsi félagsins var snemma innréttað sérstakt herbergi til þess.

Blindraíðn og blindraheimili

Blindravinafélag Íslands starfrækti burstagerð og körfugerð í vinnustofunni Blindraíðn og verslun í Ingólfsstræti 16. Þórsteinn hafði lært körfugerð og burstagerð. Hann stofnaði körfugerð og var með verslun

nettó

á horni Bankastrætis og Ingólfsstrætis í nokkur ár en gaf svo Blindravinafélaginu körfugerð sína. Hann kenndi fólki að draga í burstu, búa til alls kyns körfur og einnig voru framleidd þar húsgögn. Fyrstu árin bjó sumt af fólkinu sem vann í Blindraíðn í húsinu í Ingólfsstræti 16. Þar var mikið af fullorðnu fólki og mikið félagslíf var þar. Þegar fólkið vann við burstagerð og fleira var oft lesið upp úr dagblöðum og þegar segulbandstækin komu til sögunnar var gjarnan hlustað á eina sögu á meðan unnið var. Aðstæður voru kannski ekki alveg upp á það besta í Ingólfsstrætinu og það urðu stundum dulítið skondin slys einsog nú er sagt. Saga er sögð af einum fullorðnum manni sem bjó uppi á lofti og hafði næturgagn undir rúminu. Einu sinni þurfti hann að tæma næturgagnið og fljótlegasta leiðin var að opna gluggann og skvetta úr kopnum út um hann. Svo illa vildi til að virðulegur maður á frakka var á þeirri stundu á leið út úr húsinu og fékk gusuna yfir sig og á fína frakkann sinn. Frakkinn var sendur í hreinsun og dæmdur

ónýtur.

Blindravinafélagið festi svo kaup á stóru húsi við Bjarkargötu 8. Þar var rúm fyrir margt fólk og flutti fólkið sem bjó í Ingólfsstrætinu þangað ásamt fleira fólki. Þetta var margt mjög fullorðið fólk og það var iðulega keyrt á milli Bjarkargötunnar og Ingólfsstrætisins. Á þeim árum var ekki verið með neina stóra bíla heldur kúlbraðist fólkið í litlum skóða-sendibíl og þótti gott. Sambýlið á Bjarkargötunni var fjölbreytt og Blindraskólinn var fluttur þangað. Þeir elstu sem bjuggu þar voru fæddir um 1870 en þeir yngstu um 1960. Gamla fólkið var afar gott og þolinmótt við börnin og þoldi þeim ýmislegt. Dæmi voru um að sumt fólkið hefði ofan af fyrir nemendum og hjálpaði þeim við námið. Svo gekk tilhugalífið hjá sumum sinn gang og til varð eitt hjónaband úr því.

Fjölskylda Helgu

Hvernig gekk Helgu að vinna utan heimilis og sinna málefnum Blindravinafélagsins?

„Ég á stóra fjölskyldu, maðurinn

minn heitir Sigurður Einarsson og er byggingatæknifræðingur. Við eigum fjögur börn, tvo syni og tvær dætur. Við eigum fjögur tengdabörn, 11 barnabörn og fjögur barnabarnabörn. Börnin mín tóku drjúgan þátt í merkjasölu, afgreiðslustörfum og ýmsu í þágu Blindravinafélagsins.

Ég vann hjá Útflutningsráði Íslands sem bókari og síðar sem gjaldkeri í tæp 30 ár. Eftir að ég hætti að vinna hjá Útflutningsráði vegna aldurs sá ég um bókhald Ljóssins í nokkur ár. Ég lét langþráðan draum rætast á þessum árum og fór í íslenskunám í Háskóla Íslands og lauk BA-prófi 77 ára.“

Í árána rás hefur margt breyst í málefnum blindra og sjónskertra. Blindrafélagið var svo stofnað í húsnæði Blindravinafélagsins 19. ágúst 1939.

„Það urðu sárindi vegna þessa, ég neita því ekki. En samvinna félaganna á sér djúpar rætur og við hjá Blindravinafélaginu höfum lagt áherslu á að styðja við ýmis verkefni. Þar má nefna íslenska nýja talgervilinn, Þórsteinssjóð sem er varðveittur hjá Háskóla Íslands og sjóðinn Stuðning til sjálfstæðis. Félögin vinna sameiginlega að ýmsum málum eins og t. d. eiga félögin aðild að hjúkrunarheimilinu Eir sem Samtök blindra og blindravina.

Það var mikil áskorun fyrir mig að taka við sem formaður Blindravinafélagsins. Ég hefði aldrei getað höndlað þetta nema vegna þessa frábæra starfsfólks sem vann hjá Blindravinafélaginu. Ég á þessu fólki svo mikið að þakka. Það var sérlega erfið ákvörðun að leggja niður starfsemi Blindraíðnar og selja Ingólfsstræti 16. En tímarnir höfðu breyst svo að enginn

grundvöllur var lengur fyrir starfseminni í þeirri mynd sem hún var.“

Lokaorð

„Blindravinafélag Íslands var stofnað til þess að sýna fram á að blindir einstaklingar gætu lært, unnið og verið nýtir þjóðfélagsþegnar. Á rúmlega 80 árum hefur þetta tekist svo vel að það hvarflar varla að nokkrum manni að blindir menn geti ekki það sem þeir ætla sér. Þótt uphaflegum markmiðum félagsins hafi verið náð breytast tímarnir og það verður alltaf þörf fyrir stuðning við blint fólk eins og aðra sem eiga við fötlun að stríða.“

Nú er frumkvæðið að málefnum blindra og sjónskertra í höndum Blindrafélagsins. Blindravinafélagið er ómetanlegt og betri bakhjarl er vart hægt að hugsa sér.

-Gísli Helgason

SAMFÉLAGSLAMPI BLINDRAFÉLAGSINS 2019

Tilgangurinn með veitingu Samfélagslampans er að vekja athygli á fyrirtækjum, stofnunum og/eða tilteknum aðgerðum eða verkefnum sem með einum eða öðrum hætti hafa stuðlað að auknu sjálfstæði blindra og sjónskertra einstaklinga.

Samfélagslampi Blindrafélagsins er einstakur gripur, handsmíðaður af Sigmari Ó. Maríussyni gullsmíðameistara. Um er að ræða upphleypta lágmynd úr silfri sem sýnir lampann úr merki Blindrafélagsins. Lampinn er festur á sagaða og slípaða steinflís úr skagfirsku blágrýti. Steinflísin stendur á tveimur járnpinum á blágrýtisfæti. Á fætinum er síðan silfurskjöldur með áletrun um verkið og tilefni þess.

Að þessu sinni hefur stjórn félagsins ákveðið að veita Ó. Johnson & Kaaber og Hljóðbókasafni Íslands viðurkenninguna. Í rökstuðningi stjórnar kemur fram að Ó. Johnson & Kaaber sé veittur samfélagslampi fyrir farsælt og árangursríkt samstarf við sölu og dreifingu á vörum Blindravinnustofunnar.

Samfélagslampi Blindrafélagsins veittur Hljóðbókasafni Íslands, áður Blindrabókasafni Íslands, fyrir ómetanlega þjónustu í áratugi við að opna aðgang blindra og sjónskertra einstaklinga að lefni.

Grætur þú upp úr þurru?

Vertu viss með
VISMED

Tárin sem endast

Inniheldur engin rotvarnarefni og því eru hverfandi líkur á ofnæmi. Vismed inniheldur hýalúrónsýru sem er smurolia náttúrunnar og finnst víða í mannlíkamanum. Vismed myndar náttúrulega táfílmum á yfirborði hornhimnunnar sem endist óvenjulengi á auganu.

VISMED® fæst í öllum helstu apótekum

HLJÓÐBÓK FRÁ UPPHAFI TIL ENDA

Hljóðbókasafn Íslands sinnir hljóðbókagerð fyrir blinda og sjónskerta og þegar félagsmenn Blindrafélagsins eru spurðir í könnunum segja þeir ávallt að þjónusta hljóðbókasafnsins sé ein sú mikilvægasta sem í boði er fyrir blinda og sjónskerta. Viðsjá heimsótti safnið á skrifstofu þess í Kópavogi og forvitnaðist um það hvernig hljóðbók verður til.

Það er sólríkur júní dagur þegar við setjumst niður með Alfred Halldórssyni og Hafþóri Ragnarssyni í kjallaranum undir Hamraborginni og spyrjum þá hvernig hljóðbók verður til.

Það eru nokkrar leiðir, segir Hafþór, við fylgjumst mjög vel með því hvað verið er að gefa út. Sumt er sjálfgefið vegna vinsælda – þær eru alltaf lesnar. Svo eru aðrar sem við tökum til greina, þar reynum við að taka tillit til fjölbreytni, hafa breidd í útgáfu. Svo fáum við töluvert af beiðnum og við reynum eftir fremsta megni að verða við beiðnum

frá blindum um að lesa tilteknar bækur. Við förum yfir þetta á bókavalsfundi þar sem allir starfsmenn safnsins setjast saman og meta hvaða bækur ætti að lesa og hverjar þurfa að bíða.

Það er ekki hægt að lesa allt sem kemur út, því miður, svo það þarf að velja og hafna. Við framleiðum um 250 bækur á ári en það koma út um 1000 á markaði á Íslandi ár hvert. Við erum ekki bara að lesa nýjar bækur, við reynum líka að fylla upp í göt í safnkostinum og lesum eldri bækur eftir beiðni. Sumar upptökur sem til eru nú þegar í safninu eru

ekki í nógu góðum gæðum og þá látum við endurgera þær. Það er svona 2–3 bækur á ári sem eru endurgerðar.

Til að mynda var verið að lesa aftur inn Meistarann og Margarítu eftir Mikhaíl Búlgakov, bók sem var til en okkur var bent á að hún væri ekki í nógu góðu ástandi.

En stærsti hlutinn er nýjar bækur og þá er um að gera að fylgjast vel með, svo að notendur safnsins hafi aðgang að þeim bókum sem verið er að tala um í þjóðfélaginu. Það þarf að gerast fljótt, það þýðir ekki að bíða marga mánuði með slíkt, bætir Alfreð við og heldur áfram: Svo geta auðvitað verið mismunandi skoðanir á því hvaða bækur eru mikilvægar og oft eru líflegar umræður á bókavalsfundunum hjá okkur.

Við þurfum líka að hugsa um alla notendur. Hljóðbókasafnið sinnir öllum þeim sem hafa ekki aðgang að prentuðu letri. Það geta verið blindir og sjónskertir, en líka einstaklingar með ýmiss konar greiningar eða fólk sem er að glíma við erfið veikindi. Við sinnum börnum og leggjum okkur fram við að lesa inn barnabækur og það er töluvert öðruvísi verk en að lesa inn skáldsögur fyrir fullorðna eða námsefni.

Þegar búið er að ákveða hvað bók á að lesa inn er næsta skref að undirbúa lesturinn, segir Hafþór, það þarf að ákveða hvernig lestur þetta verður, hvort lesa eiga allar myndir og myndaskýringar, hvort töflur eða texti þurfi að fylgja með o.s.frv.

Næsta skref er svo að velja lesara, en safnið býr að mjög góðum og traustum hópi lesara sem við getum valið úr. Það er gaman að segja frá því að allir eru velkomnir til þess að mæta í lestrarprufu og það eru ótrúleg margir sem mæta hingað til þess að prófa að lesa. Við

höfnum hins vegar um 95% þeirra sem koma því að við búum svo vel að eiga mjög góða og reynda lesara. Við leyfum okkur því að velja bara þá allra bestu.

Alfreð bætir við: Reynslan skiptir svo miklu máli í þessu, lesarar eru miklu betri þegar þeir hafa nokkurra ára reynslu af þessu starfi. Þeir vinna sjálfstætt við lesturinn, þurfa að læra nokkrar skipanir til þess að geta leiðrétt villur og annað. Það eru því gerðar miklar kröfur til þeirra.

Hafþór: Við veljum lesara sem hentar hverri bók fyrir sig og undanfarið höfum við ítrekað lent í því að þurfa að hafa meira en einn lesara í hverri bók. Rithöfundar eru alltaf að reyna a mörkin og leika sér til dæmis að því að láta mismunandi persónur tala í fyrstu persónu og greina á milli með því að breyta um letur. Slíkt heyrir ekki í hljódupptöku og þá þarf að nota raddirnar til þess að greina á milli.

Fólk hefur oft mjög sterkar skoðanir á lesurunum og það er skondið hvernig sumir lesarar eru bæði elskaðir og hataðir. Við erum innanhúss líka með mjög skiptar skoðanir á þeim, en þegar búið er að huga að gæðum er restin bara smekkur og það er persónubundið. Við hvetjum lesarana til þess að láta textann tala fyrir sig, það eru mjög fáir sem ráða við leiklestur og við viljum ekki að bækurnar hljómi eins og verið sé að talsetja teiknimynd. Þetta snýst fyrst og fremst um að gera bækur aðgengilegar fyrir þann hóp sem hefur ekki aðgang að prentuðu efni og ekki um að búa til vöru fyrir markað. Þeir einkaaðilar sem eru að búa til hljóðbækur fyrir markað hafa mun meira frelsi til þess að leika sér með hljóð og vinna lesturinn. Við reynum að koma út bók á dag til þess að geta fylgt útgáfunni eftir og

erum ekkert að skreyta þær.

Við vitum að margir höfundar hafa áhuga á því að lesa bækurnar sjálfir. Við skiljum það vel en höfum sjaldnast tíma til þess að bíða eftir þeim. Þeir eru önnur kafnir í kjölfar bókaútgáfu og komast ekki í verkið fyrr en mörgum mánuðum seinna og á meðan hafa okkar notendur ekki aðgang að bókinni.

Þegar búið er að velja lesara og fara vel yfir textann er bókaður tími í stúdíói og það þykir mjög gott ef hægt er að ná tveggja tíma lestri á þremur til fjórum tímum í hljóðveri. Við erum með okkar eigin hljóðver og getum fylgst með lesurum að störfum. Við sjáum upptökuna verða til og getum kveikt á hátalara til þess að hlusta ef okkur hugnast.

Þegar bókin hefur verið lesin inn förum við sjónrænt yfir hana. Við eigum ekki kost á að hlusta á allar upptökur, við treystum lesurunum til þess að skila þeim vel frá sér en við tökum stikkprufur og rennum svo yfir hljóðskrárnar sjónrænt til þess að sjá hvort það er eitthvað óvenjulegt við þær. Við eyðum þannig miklum tíma í að horfa á hljóðbækur, bætir Hafþór við brosandí.

Þegar bókin er fullunnin og rétt merkt fer hún í dreifingu og við fáum oftast strax viðbrögð ef það er eitthvað mikið að.

Reyndar eru dæmi um að villur geti leynst lengi í bókum án þess að nokkur geri okkur viðvart. Þannig fengum við ábendingu um að það heyrir símtal í miðjum lestri á 10 ára gamalli upptöku, sem hefur verið í miklu útláni en enginn hefur bent okkur á það fyrr. Bókin gerist á miðöldum svo það virkar mjög undarlega þegar lesari svarar í farsíma og

segist vera á leiðinni heim. Við hvetjum fólk til þess að láta okkur vita af svona löguðu ef það rekst á það.

Heyrið þið mikið í notendum safnsins?

Já, það eru ótrúlega margir sem koma eða hringja til þess að þakka okkur fyrir þjónustuna. Það er svo dásamlegt. Foreldrar sem héldu að börnin kæmst aldrei í gegnum stúdentspróf koma með blóm og tár í augunum á útskriftardaginn til þess að þakka okkur fyrir. Fólk sendir kökur og nammi, jafnvel handavinnu og útskurð, kannski eitthvað sem fólk hefur dundað sér við á meðan það hlustar. Það er alveg ótrúlegt hvað notendur eru þakklátir. Við tökum starf okkar mjög alvarlega og viljum heyra í fólki hvort sem það er þakklátt eða hefur einhverjar ábendingar um það sem betur mætti fara.

Hvernig lítur framtíðin út fyrir safnið?

Við vitum lítið um framtíðina, segir Hafþór, við erum með mjög takmarkað fjármagn og gætum gert svo miklu meira ef við hefðum fé til þess. Það er talað um að sameina okkur Landsbókasafninu en okkur hugnast það ekki endilega, alls staðar annars staðar í heiminum er þessi þjónusta í sjálfstæðri stofnun. Hún er svo sértæk, þarfnast svo mikillar sérfræðikunnáttu að það er erfitt að ímynda sér að hægt sé að sinna þessu meðfram öðru. Tæknin er alltaf að breytast og við reynum að fylgjast með og vinna nýjar lausnir. Við erum komin með hljóðbókarapp og ætlum að reyna að efla rafbókaútgáfuna okkar.

-Rósa María Hjörvar

AÐGENGISLAUSNIR

Blindrafélagið kynnir með stolti nýja frábæra línu af aðgengislausnum. Tékkneska fyrirtækið Handi friendly er þekkt fyrir gæði og fjölbreytt úrval og býður, í samstarfi við Blindrafélagið, íslenskum hönnuðum og arkitektum upp á mikið úrval af bæði efnis- og litalausnum, hvort sem er innan dyra eða utan. Hér er því tækifæri fyrir hönnuði og arkitekta til að fella aðgengi fyrir blinda og sjónskerta inn í grunnhönnun á frumstigi og þar með tryggja

að hugmyndir og hugsjónir þeirra fái að njóta sín óhindrað ásamt því að uppfylla kröfur nútímans um aðgengi.

Ráðgjöf og upplýsingar veita

Rósa María Hjörvar rosa@blind.is

Kristinn Halldór Einarsson khe@blind.is

ÁHUGINN SKIPTIR ÖLLU

Íslenska ríkið starfrækir Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu, en sú stofnun hefur leikið lykilhlutverk í að bæta aðstæður og kjör blindra og sjónskertra á Íslandi undanfarin 11 ár. Hjá Miðstöð starfa fjölmargir sérfræðingar og ráðgjafar, ein þeirra er Elín Marta Ásgeirsdóttir, náms- og starfsráðgjafi. Víðsjá hitti hana og forvitnaðist um starfið og verkefnið.

Hvað hefur þú starfað hér lengi?

Ég átti tíu ára starfsafmæli um daginn, það er gaman að segja frá því að ég sótti aldrei um vinnu hér. Ég var námsmaður við Háskóla Íslands og sótti um sumarstarf í gegnum Félagsstofnun stúdenta. Mér bauðst vinna í afgreiðslunni hér. Ég var að læra náms- og starfsráðgjöf og ætlaði ekki að vera hér neitt lengi. En svo bauðst mér vinna fyrst sem hluti af bókkagerðinni okkar, þar sem unnið er við að aðlaga bækur fyrir námsmenn, og svo sem náms- og starfsráðgjafi.

Hvað gerir náms- og starfsráðgjafi?

Bókkagerðin tryggði aðgengi að námsefni fyrir blinda og sjónskerta sem var algjör bylting. Þegar ég hóf störf var eiginlega enginn í háskóla en þegar námið varð aðgengilegt voru margar sem fóru í nám og nú erum við alltaf með nokkra háskólanema í þjónustu. Fyrst um sinn sinnti ég námsráðgjöf fyrir þann hóp í tengslum við bókkagerð, var í samstarfi við námsráðgjafana úti í skólunum, talaði við kennara og tryggði það að fólk fengi þau gögn og það rými sem það þyrfti til náms vegna fötlunar. Nú er þetta

komið í ágætislag og ég einbeiti mér meira að því að veita einstaklingsráðgjöf, að aðstoða fólk við að finna nám eða vinnu við hæfi.

Fólk kemur til mín í einstaklingsviðtöl með tilvísun frá félagsráðgjafanum okkar eða af sjálfsdáðum. Þá er það helst að leita að einhverri virkni. Flestir eru á góðum stað í lífinu en sakna þess að vera í virkni, eru kannski orðnir svolítið hikandi og efast um getu sína eða möguleika. Ég fer með þeim í gegnum ferlið og hef samband við þá aðila sem koma að málinu, t.d. Vinnumálastofnun. Kannski vill viðkomandi fara á námskeið til þess að auka færni sína og þá fer ég með fólki í gegnum það o.s.frv. Svo veit fólk stundum ekkert hvað það vill og þá skoðum við málin saman og tökum jafnvel áhugasviðspróf. Oft er mitt hlutverk bara að hvetja fólk áfram, að sýna því fram á að þótt það sé með einhverja skerðingu sé til starf eða virkniúrræði fyrir það. Ég vil ítreka að enginn er eins, sá sem er með sjónskerðingu er ekki endilega eins og næsti maður með sjónskerðingu, það eru

engin „blindrastörf“. Hver og einn hefur sín áhugamál og sína getu. Ég get verið talsmaður fólks, verið stuðningur og hvatt fólk áfram – en áhuginn skiptir öllu. Einstaklingurinn verður að fara á sínum forsendum.

Hvernig er viðhorfið gagnvart blindum og sjónskertum í samfélaginu?

Þegar ég byrjaði var það mjög lokað. Það er enn mikil hræðsla, ég fæ undarlegar spurningar eins og hvernig viðkomandi muni komast á klósett og annað slíkt. En ég er þrjósk og tala máli skjólstæðinga okkar og smám saman batmar þetta. Háskólinn er dæmi um það, okkur gengur mjög vel þar núna í flestum tilvikum og sú hræðsla sem var er að mestu leyti horfin. Svona verðum við bara að halda áfram að tala máli blindra og sjónskertra svo að vinnuveitendur og aðrir skilji betur hversu fær og fjölbreyttur hópur þetta er.

-Rósa María Hjörvar

Fáðu góðar vörur á góðu verði og láttu gott af þér leiða – þá vinna allir!

Plöstun

Við plöstum bækur, pakka og margt fleira

Handavinna

Við getum pakkað, brotið, merkt og ýmislegt annað

Allt fyrir skrifstofuna

Ritföng, pappír og aðrar skrifstofuvörur

Möppur

Úrval af möppum í öllum stærðum og gerðum

Kíktu á heimasíðu múlalundar – www.mulalundur.is
Þú pantar og við sendum til þín hvert á land sem er

EKKERT TIL AÐ SKAMMAST SÍN FYRIR

Viðtal við Gísla Helgason

Gísli Helgason er þjóðkunnur tónlistarmaður og dagskrágerðarmaður. Hann hefur verið sjónlítill alla ævi og lagt sitt af mörkum sem félagsmaður, starfsmaður og formaður Blindrafélagsins. Undanfarin ár hefur hann staðið að útgáfu hljóðtímaritsins Valdar greinar sem gerði félagsmönnum Blindrafélagsins kleift að fylgjast með gangi mála í samfélaginu og innan félagsins. Í Völdum greinum er að finna greinar úr dagblöðum, viðtal við áhugavert fólk úr samtímanum og tilkynningar úr starfsemi félagsins. Nú er komið að tímamótum hjá Gísli, þar sem hann hefur látið af störfum sem ritstjóri Valinna greina og snúið sér að öðrum verkefnum. Gísli hefur undanfarin níu ár tekið óteljandi viðtöl við alls konar fólk og okkur fannst tímabært að snúa hljóðnemanum við og kynnast þessum athafnasama manni aðeins betur.

Við hittum Gísli á heimavelli, í hljóðveri sem hann starfrækir í Ármúla, en hér sinnir hann meðal annars hljóðbókagerð undir merkjum Hljóðbók.is. Herdís Hallvarðsdóttir tekur á

móti okkur og vísar inn. Fiðrildahundurinn góði Bjartur er aldrei þessu vant ekki á staðnum en þeir Gísli sjást ósjaldan á vappinu saman.

Við fáum okkur kaffisopa og ég spyr Gísli hvenær hann hafi fyrst vitað að hann væri sjónskertur.

Ég man vel eftir því að þegar ég er 3-4 ára er ég staddur utan við bíl sem pabbi átti og mér sagt að flýta mér að setjast inn því að það séu að koma bílar og það sé hættulegt. En ég sá þá varla. Ég var alinn upp þannig að ég vissi aldrei af því að ég væri sjónskertur, lék mér bara með hinum krökkunum. Svo seinna þegar ég var 6-7 ára var ég að selja blöð í Vestmannaeyjum eins og allir krakkar gerðu þá, maður fór í hús og bankaði upp á og ég seldi fyrir soðningaríhaldið, kratana, framsókn og kommana. Ég hafði mikinn áhuga á bílum og þekkti margar gerðir og einhvern tímann fór ég inn á Bílastöðina í Eyjum að selja blöð. Mér var stillt upp fyrir framan marga rísa, sá bara upp á axlirnar á þeim og allir spurðu: „Hvað heiti

ég? Veistu hver ég er?“ og svona gekk þetta. Held að þetta hafi verið ágætisskemmtun hjá bílstjórunum. Ég þekkti suma á röddunum. Ég brotnaði eiginlega niður við þetta, fór allur inn í mig, varð dálítið aumur í sálinni, því að þá fattaði ég að ég væri kannski ekki eins og allir aðrir. Kannski er það vegna þessa sem ég á það til að vera svolítið viðskotailur ef fólk segir: Þekkir þú mig ekki? Þetta var erfið reynsla fyrir lítinn sex ára peyja. Eiginlega bara óþverraskapur. Þegar ég svo seinna kynnist fólki frá Blindrafélaginu verð ég var við að þar biður fólk um að kynna sig með nafni. Þegar Halldór Rafnar varð formaður benti hann ítrekað á að þetta vær illur leikur og í dag er það bara einstaka maður sem gerir svona en flestir kynna sig með nafni.

Hvernig voru leikfélagarnir í Eyjum?

Þeir voru finir og vissu örugglega að ég var sjónskertur en ég fann ekkert fyrir því, var með í mestöllu og nokkrum prakkarastrikum líka. Ég var aldrei með í fótbolta eða neinu slíku enda hafði ég engan áhuga á íþróttum og fannst það eitthvað það vitlausasta sem fólk gerir. Það var vinsælt að hoppa niður af svölum vestan megin við húsið, þar sem ég átti heima, það var ekki hátt niður, um einn og hálfur metri. Einhvern tímann man ég að ég vildi gera betur og fór og hoppaði fram af svölunum norðan megin og það varð töluvert hærra fall. Ég lét vaða, lenti flatur á bakinu eins og skotinn og meiddi mig töluvert.

Hvað með foreldra þína?

Það var örugglega ekki létt verk að ala mig og tvíburabróður minn upp. Við vorum fyrirferðarmiklir, ég var samt aðeins mildari í skapi. Þeim var innrætt af manni sem kom frá Blindravinafélagi Íslands að ala okkur upp eins og hver önnur börn. Þau fylgdu því mjög fast eftir og ég held að ég hafi búið vel að því. Ég

lendi í því á fullorðinsárum að þurfa að verja hendur mínar, verja það sem ég hafði áorkað, ég hefði aldrei getað gert það ef ég hefði ekki búið að þessu uppeldi úr Eyjum. Það veitti mér sjálfstraust og styrk til þess að láta ekki ganga á rétt minn eða annarra – það hefur verið mitt að verja rétt minn og annarra sem eru með fötlun.

Hvernig kemur það til að þið bræðurnir farið í skóla í Reykjavík?

Það kom blindrakennari til Eyja 1959, þegar við vorum sjö ára, og sýndi okkur blindraletur. Við áttum að byrja í skóla þá um haustið en einn eldri bróðir okkar lá fyrir dauðanum vegna hvítblæðis. Mamma treysti sér þá ekki til að senda okkur suður. En 1960 þegar við vorum orðnir átta ára var henni sagt að við yrðum að fara í skóla. Þá var bróðir okkar látinn og þetta var mikið högg fyrir alla fjölskylduna. Við vorum átta systkini, ein systir og sjö bræður. Við Arnþór erum örverpi, 23 ár á milli okkar og þess elsta. Annar bróðir okkar dó þegar við vorum eins árs og svo deyr Helgi bróðir úr hvítblæði 1960, þegar við erum átta ára. Þá fórum við suður. Ég á eina mjög erfiða minningu tengda því, það var að koma jólafrí og það var ekki flogið til Eyja. Foreldrar okkar hringdu og ég spurði pabba hvort hann gæti ekki sent bát eftir okkur til Þorlákshafnar, hvort hann gæti ekki látið ná í okkur, hvort hann gæti ekki sent annaðhvort hann Skaftfelling eða Helga Helgason, sem var þá flaggskipið hans. En hann sagði að það væri ekki hægt, svo ég sagði: „Þú sendir bát eftir Guðrúnu systur svo hún gæti verið við jarðarförina hans Helga bróður“. Þá varð þögn í símanum. Mamma tók við og bað mig um að vera rólegan – það yrði kannski flogið á morgun. Það gekk eftir.

Þið fóruð þá að heiman átta ára?

Já, þetta hefur mótað mig mikið, ég held að það sé eitthvað það versta sem börnum er gert, að rífa þau upp frá heimabyggð sinni. Eiríkur Guðnason skólastjóri átttaði sig á þessu og seinna þegar það var sjónskert barn í Eyjum var tryggt að það barn fengi alla þá aðstoð sem það þurfti í heimabyggð. Hann sagði bara beint út að hann þekkti okkar sögu og vildi ekki að rætur barna slitnuðu upp með þeim hætti.

Hvar bjugguð þið í Reykjavík?

Blindravinafélag Íslands rak blindraskóla á Bjarkargötu 8 og þar var margt fólk sem var fætt um 1870 og eitthvað fram eftir, harðfullorðið fólk. Þetta var í húsi sem Jón Þorláksson forsætisráðherra hafði byggt á sinni tíð og var ekki hentugt. Þarna var daldið sérstakt samfélag, mjög samheldið fólk en það hafði hver sitt. Ég var ekkert smeykur við fólknið enda vanur að umgangast fullorðið fólk, foreldrar mínir eignuðust okkur seint, móðir mín að verða 44 ára gömul og pabbi á sextugsaldri, þannig að við umgengumst margt fullorðið fólk svo að það var ekkert nýtt. Okkur var tekið afskaplega vel og við fengum að heyra ýmsar sögur. Það heyrðust oft kynjahljóð ofan af lofti og einn maður sagði það vera draugagang, en einhvern tímann heyrðist umgangur og svo kom mikið kvein. Það var farið og athugað uppi á lofti og þá kom í ljós að þessi sami alblindi maður hafði átt þar ástarfundi með vinkonu sinni en lent í því að fá þursabit í miðju verki. Þegar þetta komst upp var ekki annað í stöðunni en að þau giftu sig. Og þar með hvarf draugagangurinn. Við bjuggum þarna þangað til að við snerum aftur til Eyja til þess að fara í 12 ára bekk. Þetta er stórt hús, við vorum tveir í herbergi, hinum megin við vegginn var kennslustofan, það var

kennt í einu herbergi. Þarna var ráðskona og vinnukona sem sá um okkur. Hjónin sem voru þarna til að byrja með, Steinunn Lárusdóttir og Ólafur Ögmundsson, voru okkur næstum eins og foreldrar. Þau voru afskaplega gott fólk. Það voru ekki margir krakkar þarna, við tveir, Haraldur Örn Haraldsson, Leifur Magnússon stoppaði stutt við og svo Fjóla Björk Sigurðardóttir. Haraldur Gunnar Hjálmarsson var líka stutt og svo drengur frá Akureyri sem var heldur ekki lengi.

Hvernig var að koma í stórborgina Reykjavík fyrir strák úr Eyjum?

Það var dálítið sérstakt. Ég man að fyrst þegar ég heyrði í brunabíl rauk ég af stað. Við vorum vanir því í Eyjum að þegar kom upp eldur hlupum við peyjarnir niður á slökkvistöð og röðuðum okkur á annan brunabílinn sem var frá 1929. Það þurfti að ýta honum í gang og við tókum það að okkur. Ég hljóp eftir Hringbrautinni á fullri ferð en var stoppaður af lögreglumanni sem spurði hvert ég væri að fara og ég spurði á móti hvar væri kviknað í. Ég sagðist vera úr Vestmannaeyjum og hann sagði á móti að það væri ansi langt þangað sem kviknað hefði í og skutlaði mér bara upp á Bjarkargötu aftur.

Hvað með félagslífið?

Það voru haldnar skemmtanir, oftast á vegum einhvers góðgerðarfélags, svo kom maður með segulbandstæki og hélt trúarmessur. Mér leiddist þessi góðgerðarstimpill strax sem barn, hvernig fólk þurfti alltaf að klína honum á allt sem það gerði. Foreldrar mínir voru stóratnafnafólk og þau voru ekkert að básúna það þegar þau gerðu eitthvað fyrir náungann. Sigtryggur bróðir sagði að pabbi hafði verið eins konar félagsmálastofnun og ég hitti enn

fólk sem man eftir að hafa fengið aðstoð frá honum. En það var aldrei talað um það.

Hugurinn leitaði alltaf heim til Eyja. Mér fannst gott að vera þar. Þegar gosið var vorum við Arnþór skikkaðir til að vera með útvarpsþátt sem hét Eyjapistill og var daglega í rúmlega ár, alls um 260 þættir. Þá kynntist ég mörgum og endurnýjaði kynni við aðra. Á þeim tíma reyndi ég við lögfræði í Háskóla Íslands en það var borin von því að námið var mér ekki aðgengilegt. Við fengum góðan lesstuðning í MR en það dugði ekki í háskóla. Gosið í Eyjum varð til þess að ég lagði fjölmiðlun fyrir mig og það hefur í raun verið starfsvettvangur minn alveg síðan.

Hvernig kom til að þið tókuð að ykkur Eyjapistilana?

Stefán Jónsson útvarpsmaður bar ábyrgð á því. Hann sagði að það yrði að fá menn í þetta sem gætu talað við alla og að hann þekkti tvo svoleiðis menn. Einhverjir mölduðu í móinn. Pabbi hafði verið framsóknarmaður og lent í hörðum átökum við soðningaríhaldið í Eyjum og margir héldu kannski að við ættum harma

að hefna. En ég ákvað strax að leggja mig fram um að byggja brú og gekk mjög langt til þess að ná tali af fólki sem hafði jafnvel verið harðir andstæðingar föður míns. Byrjaði þá á því að taka í höndina á mönnum og segja þeim að láta liðið vera liðið. Það var ekki auðvelt. Sumir brotnuðu niður. En mér fannst þetta rétt. Af hverju á maður að vera að hatast við fólk vegna þess sem liðið er?

Þegar ég áttaði mig á því að ég ætti ekki framtíð í háskólanum ákvað ég að leggja fyrir mig hljóðbókagerð og sótti um starf á vegum Blindrafélagsins og Borgarbókasafnsins sem seinna þróaðist út í það sem við þekkjum sem Hljóðbókasafn Íslands. Það var alls ekki sjálfsagt mál að ég fengi þá stöðu. Við Arnþór höfðum verið á kafi í hljóðritunum þegar við byrjuðum að vinna hjá útvarpinu og vorum ekki alltaf með tæknimenn, fórum stundum á stúfana með upptökutæki sjálfir. Ég þekkti þetta því ágætlega.

En hvar kom tónlistin inn?

Tónlistaráhuginn byrjaði þegar ég var krakki.

Ég glamraði á kökustampa og Arnþór á píanó og svo lærði ég á blokkflautu hjá Oddgeiri Kristjánssyni. Í blindraskólanum fengum við að fara í söngnám hjá Jóni G. Þórarinssyni í Miðbæjarskólanum. Í menntaskóla kenndi Atli Heimir okkur tónmennt. Atli Heimir, Jón Múli og Oddgeir Kristjánsson urðu áhrifavaldar mínir í tónlist og voru góðir vinir mínir í þokkabót.

En ástin? Hvernig kynnist þið Herdís?

Það var í gegnum hljómsveitina Hálft í hvoru sem ég var í. Bassaleikarinn okkar hætti og strákarnir höfðu heyrt að bassaleikari úr Grýlunum væri á lausu. Þeir vildu prófa hana. Ég vildi fyrst ekki sjá svona rokkhund í bandinu en svo kom hún á æfingu og það kom í ljós að hún hafði ekki spilað í eitt og hálft ár. Mér leist vel á hana og vildi gefa henni séns og tók það fram við hina vitandi hvað þeir væru miklir kvennamenn að þeir yrðu að láta hana í friði. Við vorum þjóðlaga- og ballhljómsveit. Þöbbamenningin var á fullu á þessum árum með bjórlíkinu og öllu því og Herdís varð að gjöra svo vel að læra í snatri um 200 lög því að það var aðeins hálfur mánuður í næsta giggi. Ég komst að því að hún kunni að skrifa nótur svo við fórum að hittast. Svo bauð ég henni í te heim til mín 23. janúar 1985 og við höfum verið saman síðan.

Herdís er einstök manneskja, góð og velviljuð og ótrúlega kraftmikil þegar hún tekur sig til. Og svo er hún gjörsamlega fordómalaus gagnvart öðrum og margir mættu taka sér hana til fyrirmyndar í því.

Hvað heldur þú að þessi reynsla, það að búa við sjónskerðingu, hafi fært þér?

Það er hægt að sjá eitthvað neikvætt í öllu. Það jákvæða sem ég hef fengið út úr þessari reynslu er að ég hef fengið að gera ýmislegt sem mér hefði aldrei dottið í hug og sýna fram á að fötlun er í raun fyrst og fremst það að fólki séu ekki skapaðar réttar aðstæður til þess að vinna

og lifa við. Ég hef verið heppinn og fengið mörg tækifæri. Ég sótti reyndar nokkrum sinnum um starf dagskrárgerðarmanns hjá útvarpinu. Ég var alltaf í lausamennsku og mér sveið mjög sárt þegar ég var kallaður fyrir og kollegi minn leiddi mér fyrir sjónir að ég gæti ekki sinnt þessu vegna sjónskerðingarinnar.

Ég hef oft verið fenginn til þess að vinna ýmis verk fyrir útvarpið og ég var fenginn í hljóðbókagerð upp úr 1974. Síðan var ég í útvarpi með Andreu Þórðardóttur í því að hefja opinbera umræðu um réttindamál fatlaðra og félagslegmálefni. Við vorum heiðruð með silfurmerki Rauða krossins.

Hvað gaf það þér að vera í Blindrafélaginu?

Ég held að það hafi gefið mér það að ég fann að það voru fleiri sem þurftu að takast á við ýmislegt og það fólk sem ég kynntist kláraði sig mjög vel á því. Ég held að jafningjastuðningur sé eitthvað það besta sem til er og einhverjir bestu vinir mínir tilheyra þessum hópi. Og ég verða að segja að eitt besta uppeldi sem ég hef fengið utan foreldrahúsa hef ég fengið innan félagsins.

Þetta er ekki fjölmennt félag, það eru fáir sem bera uppi starfsemi félagsins en það eru harðjaxlar sem láta ekkert bíta á sig. Miðað við hvað þetta er lítið félag er í raun ótrúlegt hvað það hefur áorkað miklu. Það er mikilvægt að núverandi forysta haldi þessu til streitu, það mætti vera meiri baráttuandi. Samheldnin var mjög mikil hérna áður fyrr innan félagsins og félagið stóð eins og óbifandi klettur á bak við mann.

Sjónskerðingin er ekki neitt til að skammast sín fyrir enda á maður ekki að skammast sín fyrir það hvernig maður er.

-Rósa María Hjörvar

KAFFIBOÐ ÁRIÐ 1939

Uppskrift frá Rósu Ragnarsdóttur

Við getum hugsað okkur að bakkelsi á þessum árum hafi verið að mestu heimabakað. Ég skoðaði gamlar uppskriftir sem voru notaðar þá og fann út að þær voru oft nokkuð tímafreakar. Þetta voru mest þær kökur sem nú eru framleiddar í bakaríum landsins. Þær geymast yfirleitt vel og eru mjög vinsælar. Ég nefni vínartertu, brúna lagköku með smjörkremlu, sandköku, jólaköku, ávaxtaformköku, kleinur, pönnukökur, kanelnúða, og svo var rjómaterta uppáhald flestra. Líklega hafa ekki margir átt hrærivélar eða vogir á þessum tíma og því var oft hrært eða hnoðað í kökurnar.

Þegar ég kom fyrst til Blindrafélagsins árið 1981 voru margir af frumkvöðlum félagsins enn virkir í félaginu og man ég eftir því að þegar fagna átti einhverju var auðvitað boðið upp á rjómatertu. Hér kemur ein gamalreind uppskrift.

Rjómatertubotnar

3 eins vatnsglös tekin fram.

4 egg brotin í eitt glasið.

Sykur settur til jafns í annað glas.

Hveiti sett í þriðja glasið. 2 msk. teknar úr hveitiglasinu og kartöflumjöl sett í staðinn.

2 tsk. lyftiduft settar í hveitið.

1 dós kokteilávextir.

1/2 l rjómi

Vanilludropar.

Sykurinn og egginn eru þeytt vel saman í ca. 10 mín.

Deigið er sett í 2 vel smurð og hveitistráð tertuform.

Bakað í 15 til 20 mín við 200 gráður. Látið kólna.

Losað varlega úr formunum og sett á tertufat. Safa úr ávaxtadós hellt yfir neðri botninn.

Frómas eða kaldur búðingur ásamt ávöxtunum settur á milli.

Það má líka bara hafa rjómaog sprauta honum svo utan á kökuna.

Ég tek fram að ég sprejjaði ekki hárlakki yfir kökurnar svo þær litu betur út fyrir myndatökuna því að fólk mitt vildi endilega gæða sér á þeim.

GRÆNNA GRAS ...

Guðmundur Rafn Bjarnason segir frá Þýskalandsreynslu sinni.

Mælikvarði á lífsgæði er í margra hugum óstaðfestur samanburður. Oft eru efnisleg gæði sem og þjónusta í nærsamfélagi borin saman við það sem talið er viðgangast hjá öðrum. Þrátt fyrir að lifað sé við ríkulegan kost er dagleg umræða á þá leið að svo sé ekki. Sagan berst að verðlagi og opinberri þjónustu sem talin er lakari en í nágrannasveitarfélagi eða erlendis. Svo er að sjálfsgöðu ekki ávallt enda samfélög manna ólík að stærð, menningu og grunngerð. Hið opinbera eða ríkið erum við sjálf og auðvitað krefjumst við þess að vel sé farið með og réttlátlega skipt. Gott er að hafa í huga að þakka fyrir það sem þó er vel gert. Um páskana 2017 hóf elsकुleg eiginkona mín enn á ný að tala um dvöl í Þýskalandi og varð dreymin á svip. Hún var sem barn um tíma í þáverandi höfuðborg landsins þar sem faðir

hennar var við nám og var orðin altalandi á þýsku eftir skóladvölinu hjá kaþólsku nunnunum í Bonn. Alla okkar sambúð hafði ég reglulega heyrt konu mína velta fyrir sér hvar þýskan væri sem hún áður kunní. Sjálfur er ég mikill Þýskalandsvinur. Elsta systir mín fór sem nýstúdent að vinna fyrir Loftleiðir í Frankfurt þegar ég var sex ára. Það tognaði úr stuttri dvöl hennar og ég fékk bæði sendan silfradan pening til minnis um Ólympíuleikana í München 1972 og þýska heimsmeistarabúninginn 1974. Treyjan rifnaði utan af mér í menntaskólaleikfimi því að úr henni fór ég ekki og Þýskaland hefur æ síðan verið mitt erlenda landslið í fótbolta. Nú var komið að því að segja við lífsförunaut minn að draumur hennar um dvöl í Þýskalandi skyldi rætast.

Þrátt fyrir að vel væri liðið á árið skyldi flutt á meginland Evrópu á komandi hausti. Hús var selt og yngsta barni í menntaskóla komið fyrir. Í ágúst tók heimilisbíll á sig mynd ferðatösku á hjólum og haldið var til Seyðisfjarðar til að sigla með Norrænu til Jótlands. Eftir góða daga í Danmörku og Neðra-Saxlandi var haldið til Bæjaralands. Þegar við vorum búin að koma okkur fyrir í München tóku við dagar skriffinnsku. Skrifræðið og regluverkið á Íslandi reyndist smávægilegt í samanburði við Þýskaland. Þá var gott að hafa í huga að fyrir hvern einn Íslending eru nær 240 Þjóðverjar. Manntalið, háskólainnritun eiginkonu og þýskunámskeið kröfðust tíma og eina haldbæra vopnið var þolinmæði. Nei, það var ekki hægt að sjá um allar skráningarnar á veraldarvefnum. Kynni af nettengingum í München eru efni í lengri skrif en þau sem hér fara. Samgöngur í höfuðstað Bæjaralands eru nær öllum öðrum fremri og eigin bifreið dvaldi því í bílakjallara nema halda þyrfti út fyrir borgarmörkin. Samgöngukerfið er vel uppbyggt og þar fer blint fólk um allt með sinn hvíta staf enda gólf- og götumerkingar góðar.

Upphaflega var ætlun okkar hjóna að dvelja í eitt ár í Bæjaralandi. Dvölin varð hins vegar sjö mánuðum lengri. Þar kom til viðbótarnám eiginkonu og eins að eitt ár reyndist fullstuttur tími til að ná góðum tókum á þýskunni. Þýska er það yfirgripsmikið tungumál að ég sætti mig fljótt við að vera með takmarkaðan orðaforða og að „hafa tók á öllu“ nema kannski málfræðinni og framburðinum. Að endingu komst ég hið minnsta allra minna leiða og svo virtist sem fólk skildi mig. Hugsanlega var það bara kurteisi og tillitssemi landans en ég túlkaði það sem svo að þýskan mín væri að endingu orðin brúkhæf.

Vegna aðkomu minnar að málefnum Blindrafélagsins ákvað ég að kynna mér starfsemi blindra í Bæjaralandi en félagið er aðili að landssamtökum þýskra blindrafélaga. Einkum var ferðaþjónusta mér hugleikin og hver staða erlendra ríkisborgara væri í þeim efnum. Starfsemi bæverska blindrafélagsins svipar um margt til starfsemi Blindrafélagsins hér á landi. Mér var vel tekið á skrifstofu félagsins og þar fékk ég aðild að hinum þýsku samtökum sem aðildarfélagi í bæverska félaginu.

Í Þýskalandi er hvert aðildarríki með eigin stjórnsýslu og Þjóðverji frá Berlín er því í nær sömu sporum og útlendingur þegar kemur að félagslegri þjónustu í öðru ríki.

Í Bæjaralandi fá þeir sem eru nær blindir mánaðarlegan fjárstyrk og nýlega var bætt við öðrum flokki fyrir þá sem eru með verulega skerta sjón en þó ekki sem næst blindir.

Augnskoðun þarf að fara fram í Bæjaralandi hjá viðurkenndum augnlæknum.

Til að spara mér kostnað við augnskoðun svo meta mætti hvort ég ætti rétt á að ferðast frítt með almenningssamgöngum var ákveðið að sækja um styrk hjá félagsmálayfirvöldum. Mér var sagt að ég mætti búast við að vera kallaður inn á augndeild háskólans í München sem þykir öðrum fremri þegar að augnlækningum kemur. Styrkumsókn mína sendi bæverska blindrafélagið til félagsmálayfirvalda í Bæjaralandi um miðjan október 2017.

Tveimur dögum síðar barst mér bréf um að umsókn mín væri móttækin og í bréfinu var tilvísunarnúmer sem mér hafði verið úthlutað. Ég var dolfallinn yfir skjótu svari og las bréfið til hlítar. Þar sagði þó m.a. að umsóknarferillinn myndi taka tíma. Ég skyldi bíða rólegur og ekki hafa samband því að afgreiðslan hefði ábyggilega sinn gang. Að teknu tilliti til augnskoðunar gæti þetta eflaust dregist fram yfir áramót, hugsaði ég.

Í bréfi félagsmálayfirvalda í Bæjaralandi, dags. 5. desember 2017, var ég boðaður í læknisskoðun á miðstöð fjöldskyldu- og félagsmálayfirvalda í Bæjaralandi hinn 20. desember. Í næsta bréfi, dags., 15. febrúar 2018, var mér tjáð að augnskoðun læknis félagsmálayfirvalda hefði engu skilað og því bæri mér að leita til augndeildar háskólans í München. Þar fékk ég tíma 4. apríl 2018 og um var að ræða afar ítarlega og tímafreka augnskoðun. Niðurstaða félagsmálayfirvalda var sögð geta dregist í allt að þrjá mánuði frá augnskoðun háskólans.

Þegar haustið kom og við hjónin þurftum að flytja á milli íbúða innan borgarinnar braut ég þá reglu félagsmálayfirvalda að vera ekki í

sambandi að fyrra bragði, í fyrstu til að koma inn nýju heimilisfangi en síðar til að spyrjast fyrir um afdrif umsóknar minnar enda komið langt fram yfir viðmið um afgreiðslutíma frá hinni síðari augnskoðun.

Neikvætt svar við umsókn minni hvað styrk varðar, barst með bréfi, dags. 14. nóvember 2018. Ég taldist, þrátt fyrir að vera mældur með 3-5% sjón hér á landi, ekki falla í tvo flokka verst sjáandi fólks í Bæjaralandi. Með tveimur bréfum, dags. 28. nóvember og 7. desember, bárust mér hins vegar upplýsingar um örorkumat. Ég gæti fengið örorkukort og notið samgöngufríðinda sem var ástæðan að baki umsókninni í upphafi. Ég sendi nokkru síðar inn passamynd og sótti um kort. Það fékk ég sent með bréfi, dags. 27. desember 2018. Svo nýta mætti kortið í samgöngukerfi borgarinnar kom hins vegar í ljós að kaupa þyrfti sérstakt merki á €40 eða €80 eftir því hvort gilda ætti í hálf ári eða heilt. Ég fór í bankann og borgaði. Töluvert síðar kom í ljós að greiðslan hefði ekki skilað sér og ég þyrfti á ný í bankann sem aldrei hafði framkvæmt greiðsluna. Hvort þar mátti kenna þýsku minni um læt ég ósagt en starfsmaðurinn fyllti hið minnsta út greiðslusedilinn með mér í fyrra skiptið. Það var komið fram í lok janúar eða byrjun febrúar 2019 þegar ég var loks kominn með skilríki til að ferðast mér að kostnaðarlausu í München. Til að gæta allrar sanngirni í mælingu á tíma má segja að afgreiðsla umsóknar minar hafi tekið um eina og hálfu meðgöngu.

**Samtök fyrirtækja
í sjávarútvegi**

KRILLI WORLD

**Krílin hennar Línu
Rutar fást í verslun
Blindrafélagsins,
Hamrahlíð 17**

ÞRÍVÍDDARBYLTING? EVRÓPUVERKEFNIÐ PRINT 3D

Árið 2017 hófst Evrópuverkefnið Print 3D sem gengur út á að kenna nemendum á grunnskólaaldri (eða fram til 18 ára) að nýta tækni þrívíddarprentunar til að aðstoða blinda og sjónskerta í umhverfi sínu, í gegnum þátttökunám (e. service learning). Verkefnið gengur út á að þróa kennsluleiðir varðandi þrívíddarprentun, með sérstakri áherslu á kortagerð, sem gæti auðveldað blindum og sjónskertum að átta sig á og rata um ný svæði, svo sem skólahúsnæði, söfn og menningarsvæði.

Þrívíddarprentun (líka þekkt sem 3D-prentun) gengur út á að prenta ápreifanlegar myndir eða líkön í plast eða annað efni. Í þar til gerðum tölvuforritum er hægt að útbúa teikningu sem gefur til kynna útlit og stærð hlutar á alla kanta. Annað forrit sker eða skiptir þeirri teikningu upp í örþunnar sneiðar sem svo eru prentaðar hver ofan á aðra með þrívíddarprentaranum. Þannig prentast mörg lög af þunnu plastefni sem hægt og rólega byggja upp hinn þrívíða hlut. Til eru sérstakir prentarar sem prenta með málmni eða postulíni, en plastprentararnir eru algengastir og ódýrastir.

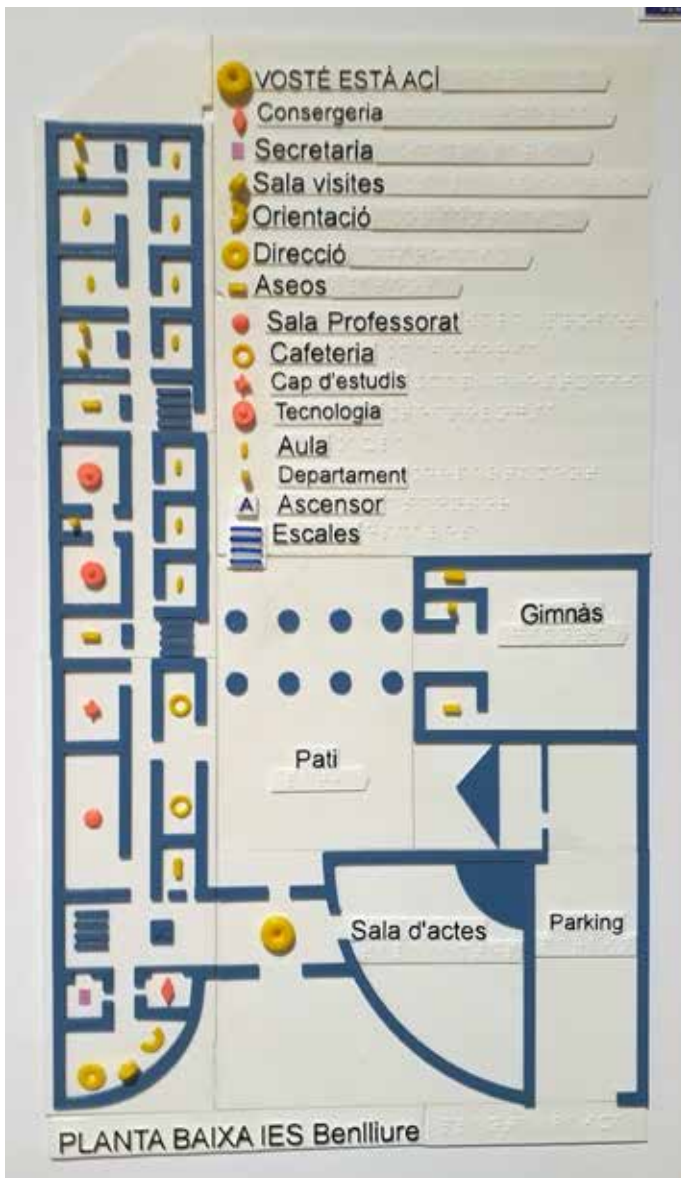
Upphaf þrívíddarprentunar má rekja til þess þegar Japaninn Hideo Kodama fékk einkaleyfi á tækni sem á ensku kallast „rapid prototyping“, eða flýti-frumgerð, í upphafi níunda áratugar síðustu aldar. Á næstu 12 árum þróaðist tæknin í tvær aðferðir; svokallaða SLS-prentun (sem er nokkurs konar duftprentun þar sem hluti duftsins er hertur með leisergeislum) og FDM-prentun (líka þekkt sem FFF). Árið 1989 fengu Crump-hjónin S. Scott og Lisa einkaleyfi á FDM-tækni sem þau höfðu þróað. Það er sú tækni sem leggur línu ofan á línu af hituðu plasti og er líklega þekktust meðal almennings í dag. Ákveðin straumhvörf urðu árið 2004 þegar RepRap-verkefnið fór af stað og skilaði sér bæði í opnum hugbúnaði fyrir

þrívíddarprentun og þrívíddarprentara sem er nógu lítill til að geta staðið á skrifborði og gat prentað varahluti í sjálfan sig. Fimm árum síðar féll einkaleyfi Crump-hjónanna úr gildi sem varð til þess að verð á FDM-prenturum lækkaði verulega.

Í dag er víða hægt að kaupa heimilisvæna þrívíddarprentara, kaupa prentþjónustu af fyrirtækjum eða komast í svokallaðar FabLab-smiðjur, þar sem notendur geta teiknað upp sín eigin þrívíddarmódel og prentað út á staðnum. Í dag eru átta slíkar stöðvar á Íslandi; í Reykjavík, Vestmannaeyjum, Fjarðabyggð á Austurlandi, á Hornafirði, Selfossi, Akureyri, Sauðárkrók og Ísafirði.

Tilgangur verkefnisins er bæði að gera nemendur og samfélagið meðvitaðra um þær hindranir sem blindir og sjónskertir geta mætt í nærumhverfi sínu og að auka aðgengi þeirra hópa að daglegu lífi samfélagsins. Bent hefur verið á að við upphaf skólagöngu eða við komu á nýjan vinnustað eða menningarsvæði sé nemendum/gestum boðið upp á alls kyns les- og kynningarefni sem auðvelda eigi þeim að átta sig á því sem staðurinn hefur upp á að bjóða. Almenn er treyst á að gestir geti svo fylgt skiltum og merkingum á svæðinu til að átta sig á skiplaginu og látið þær merkingar leiða sig áfram. Þær upplýsingar sem sjáandi augu

Á myndinni sést hvernig nemendur við IES Benlliure í Valencia hafa teiknað upp kort af einni hæð skólans og prentað í þrívíddarprentara. Útlínur og merkingar eru upphleyptar og hafa verið málaðar svo auðvelt sé að greina þær frá hvítum bakgrunninum. Veggir eru í bláum lit en merkingar eða tákn sem gefa til kynna hvers kyns stofa eða staður það sé eru gul og rauðgul. Inni á myndinni eru jafnframt upplýsingar um hvað hvert tákn standi fyrir, bæði með latínuletri og punktalettri.

taka við fela meðal annars í sér heildaryfirlit yfir svæðið, staðsetningu salerna, stiga eða lyftu, inngang í matsal eða sameiginleg rými og útganga. En það gefur augaleið að merkingar og áttavísar sem flestir geta séð úr einhverri fjarlægð gagnast sjónskertum og blindum illa eða ekki og það er heftandi að þurfa sífellt að reiða sig á aðra varðandi slíkar upplýsingar. Handhæg kort og góðar merkingar geta þannig aukið sjálfstæði sjóndapurra, en eins og með aðrar lausnir fyrir ákveðna hópa er yfirleitt betra að hafa þá með í ráðum. Og þar kemur hið svokallaða þátttökunám inn í.

Þátttökunám gengur meðal annars út á að samþætta námsmarkmið og þjónustu við samfélagið og skapa hagnýta reynslu af námi samhliða því að mæta þörfum ákveðinna samfélagshópa. Þátttökunám gerir nemendum þannig kleift að nýta sér það sem þeir læra á skólabekk nánast samstundis við aðstæður sem fyrir eru úti í samfélaginu og skapa um leið jákvæð áhrif á samfélagið.

Mennta- og menningarmálastofnun Valencia-héraðs á Spáni leiðir verkefnið, en auk Spánar koma þrjú önnur lönd að verkefninu; Grikkland, Lettland og Ísland. Kennarar í samtals fimm grunnskólum á Spáni og Grikklandi hafa unnið með nemendum sínum á mismunandi hátt til að átta sig á þörfum sjónskertra og blindra og velt fyrir sér hvar og hvernig hægt sé að nýta þrívíddarprentun til að auka aðgengi þessara hópa í umhverfi sínu. Á Íslandi er það Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda, sjónskerta og einstaklinga með samþætta sjón- og heyrnarskerðingu sem tekur þátt, og frá Grikklandi kemur CERB,

Centre for Education and Rehabilitation for the Blind, sem einnig er þjónustumiðstöð fyrir blinda og sjónskerta. Frá Lettlandi kemur einkafyrirtækið Look at me sem þjónustar blinda og sjónskerta. Auk fyrrnefndra stofnana kemur frá Spáni fyrirtækið BQ sem framleiðir meðal annars þrívíddarprentara og farsíma.

Einsogáðurhefurkomiðframer megintilgangur verkefnisins að gera samfélagið almennt meðvitaðra um hvernig hægt sé að bæta aðgengi blindra og sjónskertra og að gera nemendur meðvitaða um þau áhrif sem þeir geta haft á lífsgæði annarra. Sjálfbærni verkefnisins er öruggt þar sem lausnir þátttökuhópanna hafa alla burði til að endast vel og nýttast mörgum. Þar að auki má reikna með að þátttaka í svona verkefnum sé gott veganesti út í lífið.

-Gréta Hauksdóttir

Fleiri verk nemenda við IES Benlliure. Hér má m.a. sjá merkingar fyrir skólastofur, bókasafn og salerni. Texti skiltanna fyrir stofunúmer og bókasafn er stór og guli liturinn sést vel á svörtum bakgrunni. Sami texti er svo endurtekinn með punktalettri fyrir neðan. Einnig má sjá mjög stílfærðar merkingar fyrir kvenna- og karlasalerni. Þegar nemendur áttuðu sig á að blindir og sjónskertir áttu erfitt með að greina mun á hefðbundnum myndum, þar sem miserfitt getur verið að greina kjól eða kjólleysi figúrunnar, settust þeir aftur niður að teikniborðinu og komu með aðra mun einfaldari og skýrari lausn.

Heimildir:

Hannon, Lisa. The history of 3D printing: A 3D printing timeline. FisherUniTech, 28.2.2019. Skoðað 18.7.2019. www.fisherunitech.com/blog/history-of-3d-printing
Vefur verkefnisins Print 3D, www.erasmusprint3d.eu.

NORRÆNAR SUMARBÚÐIR Á ÍSLANDI

Dagana 25. júní til 2. júlí hélt Ungblind, ungmennadeild Blindrafélagsins, norrænar sumarþúðir fyrir blind og sjónskert ungmenni. Rétt rúmlega 30 ungmenni, aðstoðarmenn og starfsmenn frá öllum Norðurlöndunum komu saman í farfuglaheimilinu í Laugardal. 30 ár eru liðin frá því að fyrstu sumarþúðirnar voru haldnar á Íslandi, þá á Flúðum. Í þetta sinn var ákveðið að halda sumarþúðirnar í borginni og var þema þeirra Urban Independence. Hugmyndin var að taka meiri

þátt í lífinu í bænum og styðja við sjálfstæði í borgarumhverfi. Verkefnið var styrkt af Erasmus+ kerfinu.

Dagskráin var fjölbreytt: þátttakendur fengu m.a. að prófa mismunandi hannyrðir, sirkusleikfimi og spunaæfingar. Á laugardagskvöldinu var haldið pub quiz með tónlistardagskrá í Stúdentakjallaranum. Einnig var farið í göngu í Reykjadal og synt í heitu ánni þar.

PARADÍSARMISSIR MILTONS

Skurðaðgerðir á auga eru í dag framkvæmdar í hátæknumhverfi, með aðstoð lasera og tölvubúnaðar. Einmitt þessar aðgerðir eiga sér mörg þúsunda ára sögu sem rekja má til Indlands til forna og læknisins Susruta.

John Milton 1608–1674, höfundur Paradísarmissis, glímdi alla ævi við sjónleysi. Hann virðist hafa verið með einhvers konar hrörnunarsjúkdóm sem gerði hann að lokum alblindan. Milton var ekki bara mikið skáld, hann var líka mikill málamaður og starfaði sem aðalritari erlendra mála fyrir forsætisráðuneyti á tímum Olivers Cromwells þegar barist var hart um völdin á Bretlandi. Hann var lýðveldissinni og skrifaði heilmikið af verkum til stuðnings lýðveldinu. En hann var þá þegar farinn að glíma við blindu. Honum var útvegaður ritari sem las fyrir hann og skrifaði eftir honum. Þá skrifaði hann einnig seinna með

aðstoð ritara meistaraverkið Paradísarmissi en þá var hann nærri alblindur. Ritari mætti að morgni en þá var Milton tilbúinn með 16 línur í bundnu máli sem ritarinn tók niður eftir honum. Þannig tókst Milton að koma skoðunum sínum og skáldlist á blað löngu fyrir okkar tíma með þjónustu sem flestir í dag geta aðeins látið sig dreyma um. Slík þjónusta er í dag nefnd notendastýrð persónuleg aðstoð og þrátt fyrir ítrekaðar viljayfirlýsingar og lög frá Alþingi nýtur aðeins brot af fötluðu fólki á Íslandi góðs af þeirri aðstoð.

-Rósa María Hjörvar

FASTUS

FASTUS ehf.
Stidumuli 16 | 108 Reykjavík | Iceland
Tel: (+354) 580 3900
fastus@fastus.is | www.fastus.is

**Framúrskarandi
fyrirtæki**

VIÐ ÓSKUM BLINDRAFÉLAGINU TIL HAMINGJU MEÐ AFMÆLIÐ

Reykjavík

Iceland ehf, Laugavegi 100 100
 A. Margeirsson ehf, Flúðaseli 48
 Aðalverkstæðið ehf, Malarhöfða 2
 Aðalvík ehf, Síðumúla 13
 Alskil hf, Suðurlandsbraut 30
 Arcanum ferðapjónusta ehf,
 Stórhöfða 33
 ARGOS ehf-Arkitektastofa Grétars
 og Stefáns, Eyjarslóð 9
 Arkinn ehf, teiknistofa, Efstasundi 94
 Arkitektastofan OG ehf, Síðumúla 28
 Arkís arkitektar ehf, Kleppsvegi 152
 Arkþing ehf, Bolholti 8
 ASK Arkitektar ehf, Geirsgötu 9
 Atorka ehf verktakar og vélaleiga,
 Vættaborgum 117
 Auglýsingastofan ENNEMM,
 Skeifunni 10
 Augnlæknar Reykjavíkur ehf,
 Hamrahlíð 17
 Augnlæknastofa Árna B.
 Stefánssonar, Hafnarstræti 20
 Augnlæknastöðin ehf, Kringlunni
 8-12
 Álnabær ehf, verslun, Síðumúla 32
 Áltak ehf, Fossaleyni 8
 Aman ehf, Tangarhöfða 2
 Árbæjarapótek ehf, Hraunbæ 115
 Áræði ehf, Seljugerði 10
 Ásbjörn Ólafsson ehf,
 Köllunarklettsvegi 6
 ÁTVR Vínbúðir, Stuðlahálsi 2
 Barnalæknarþjónustan ehf, Domus
 Medica, Egilsgötu 3
 Bati - sjúkráþjálfun ehf, Kringlunni 7
 Ber ehf, Gerðhömrum 30
 Betra líf ehf, Kringlunni 8
 Bifreiðaverkstæði Reykjavík ehf,
 Bæjarflöt 13
 BílaGlerið ehf, Bildshöfða 16
 Bílasmiðurinn hf, Bildshöfða 16
 bíumbíum barnafataverslun,
 Síðumúla 21
 Bjarnar ehf, Borgartúni 30
 Bládamannafélag Íslands, Síðumúla
 23
 Bláhornið, Grundarstíg 12
 Blikksmiðjan Glófaxi hf, Ármúla 42
 Blómabúðin Hlíðablóm,
 Háaleitisbraut 68
 Blómasmiðjan ehf, Efstalandi 26
 Blómatorgið ehf, Birkimel 3
 Boreal travel ehf, Klapparstíg 25
 Borgarpylsur, Skeifunni 5
 Bókhaldsstofa Haraldar slf, Síðumúla
 29
 Brúskur hársnyrtistofa, s: 587 7900,
 Höfðabakka 9
 Brynja, Hússjóður
 Öryrkjabandalagsins, Hátúni 10c
 BSRB, Grettisgötu 89
 Bygg Ben ehf, Lambhagavegi 29
 Café Loki, Lokastíg 28
 Capacent ehf, Ármúla 13
 Danfoss hf, Skútuvoði 6
 Danica sjávarafurðir ehf, Suðurgötu
 10
 Danska kráin, Ingólfsstræti 3
 Dental-I ehf, Suðurlandsbraut 46

Dokkan, þekkingar- og tengslanet-
 www.dokkan.is
 Drífa efnalaug og þvottahús,
 Hringbraut 119
 E.T. hf, Klettagörðum 11
 Eðalbílar ehf, Fosshálsi 9
 Efling stéttarfélag, Guðrúnartúni 1
 Eignamiðlun ehf, Grensásvegi 11
 Eignaskipting ehf, Unufelli 34
 Endurskoðun og reikningsskil hf,
 Stangarhyl 5
 Ernst & Young ehf, Borgartúni 30
 Esju-Einingar ehf, Krókhálsi 5
 Fasteignasalan Miklaborg, Lágmúla
 4
 Ferill ehf, Mörkinni 1
 Félag íslenskra bifreiðaeigenda,
 Skúlagötu 19
 Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga,
 Suðurlandsbraut 22
 Fiskafurðir-umboðssala ehf, Fiskislóð
 5-9
 Fjallabak ehf, Skólavörðustíg 12
 Fjárfestingamiðlun Íslands ehf,
 Síðumúla 35
 Fótóval ehf, Skipholti 50b
 Frami, félag leigubifreiðastjóra,
 Fells múla 26
 Fulltingi slf, Höfðabakka 9
 Fylkir ehf, Grensásvegi 50
 G & K Seafood ehf, Síðumúla 35
 Garðs Apótek, Sogavegi 108
 Gaui Píp ehf, Skipasundi 1
 Gáski sjúkráþjálfun ehf,
 Pönglabakka, Bolholti & Ármúla
 Gátun ehf, bókhaldsþjónusta, Nóatún
 17
 GB Tjónaviðgerðir ehf, Draghálsi 6-8
 Gjögur hf, Kringlunni 7
 Gleiraugabúðin í Mjódd, Álfabakka
 14a
 Glófi ehf / VARMA, Ármúla 31
 Golfskálinn, golfverslun, Bildshöfða
 16
 Gólfagnir ehf, Stórhöfða 22
 Grettir, vatnskassar ehf, Vagnhöfða 6
 Grundarheimilin við Hringbraut
 Grænn markaður ehf, Réttarhálsi 2
 GTG endurskoðun ehf, Logafold 164
 Guðmundur Arason ehf, smíðajárn,
 Skútuvoði 4
 Hagi ehf-Hilti, Stórhöfða 37
 Hagkaup, Holtagörðum
 Hamborgarabúlla Tómasar,
 Geirsgötu 1
 Hamborgarabúlla Tómasar - Við
 erum öll jöfn, Bildshöfða 18
 Hársnyrtistofa Dóra, Langholtsvegi
 126
 Hársnyrtistofan Aida, Blönduhlíð 35
 Hársnyrtistofan Arnarbakka ehf,
 Arnarbakka 2
 HB Grandi hf, Norðurgarði 1
 HEI - Medical Travel-www.hei.is
 Heildverslunin Glit ehf, Krókhálsi 5
 Hey Iceland, Síðumúla 2
 Hilmar D. Ólafsson ehf, Eldshöfða 14
 Hjólábúðin Markið, Ármúla 49
 Hjúkrunarheimilið Skjól, Kleppsvegi
 64

Hljóðbókasafn fyrir alla, Laugavegi
 163
 Hornið veitingastaður, Hafnarstræti
 15
 Hótel Frón ehf, Laugavegi 22a
 Hótel Leifur Eiríksson ehf,
 Skólavörðustíg 45
 Hótel Óðinsvé, Þórsgötu 1
 Hreinsitækni ehf, Stórhöfða 37
 Hugmót ehf, Jakaseli 16
 Húsgögn ehf smíðastofa og viðgerðir,
 Bildshöfði 14
 Höfðakaffi ehf, Vagnhöfða 11
 Icelandic Fish & Chips ehf,
 veitingastaður, Tryggvagötu 11
 IG Ferðir ehf, Dugguvögur 10
 Innigardar ehf, Hraunbær 117
 Innréttingar og tæki, Ármúla 31
 Isavia, Reykjavíkflugvelli
 Íslandsbanki - útibú 515
 Íþróttabandalag Reykjavíkur,
 Engjavegi 6
 Jóhann Hauksson, trésmíði ehf,
 Logafold 150
 K.F.O. ehf, Sundagörðum 2
 K·R·S·T Lögmenn, Hafnarhúsinu
 Tryggvagötu 11
 Keldan.is, Borgartúni 25
 Kjarninn miðlar ehf, Fiskislóð 31 b
 Kjúklingastaðurinn Suðurverri ehf,
 Stigahlíð 45-47
 Kjöreign ehf, fasteignasala, Ármúla
 21
 Kjöthöllin ehf, Skipholti 70 og
 Háaleitisbraut
 KOM almannatengsl, Katrínartúni 2
 Kólus ehf, Tunguhálsi 5
 Kringlukráin, Kringlunni 4-6
 Lagahvoll slf, Bankastræti 5
 Landslög slf, Borgartúni 26
 Landsnet hf-www.landsnet.is,
 Gylfaflöt 9
 Landssamband lögreglumanna,
 Grettisgötu 89
 Landssamtök lífeyrissjóða,
 Guðrúnartúni 1
 Láshúsið ehf, Bildshöfða 16
 LC Ráðgjöf ehf stjórnunar- og
 rekstrarráðgjöf
 Lífandi vísindi, Klapparstíg 25
 Ljósmæðrafélag Íslands, Borgartúni
 6
 LOG lögmennsstofa sf, Kringlunni 7
 Logoflex ehf, Smíðshöfða 9
 Logy.is, Viðarrima 13
 Lýsi hf, Fiskislóð 5-9
 Lögfræðistofa Reykjavíkur ehf,
 Borgartúni 25
 Lögmenn Höfðabakka ehf,
 Höfðabakka 9
 Málarameistarar ehf, Freyjubrunni 29
 Málningarvörur ehf, Lágmúla 9
 Mennta- og
 menningarmálaráðuneytið,
 Sölvhólsgötu 4
 Menntaskólinn við Hamrahlíð,
 Hamrahlíð 10
 Míla ehf, Stórhöfða 22-30
 Mokka-Espresso-Kaffi,
 Skólavörðustíg 3a

Morenot Ísland ehf, Skútvogi 12
MS Armann skipamiðlun ehf,
Tryggvagötu 17
Múrarmeistarafélag Reykjavíkur,
Borgartúni 35
Myconceptstore, Laugavegi 45
Nasdaq Iceland, Laugavegi 182
NORDIK lögfræðipjónusta,
Skólavörðustíg 12
Nýi ökuskólinn ehf, Klettagörðum 11
Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins,
Kringlunni 7
Orka ehf, Stórhöfða 37
Ortis tannréttingar slf, Faxafeni 11
Ósal ehf, Tangarhöfða 4
OV jarðvegur ehf, Vesturlandsvegi
200
Parket og gólf, Ármúla 32
Pétur Stefánsson ehf, Vatnsstíg 22
Pfaff hf, Grensásvegi 13
PG Startþjónustan ehf, Viðarhöfða 1
Pixel ehf, Ármúla 1
Rafbogi ehf, Langholtsvegi 109
Raf-félagið ehf, Kambaseli 21
Rafiðnaðarsamband Íslands,
Stórhöfða 31
Raflax ehf, Lambhagavegi 9
Rafstilling ehf, Dugguvogi 23
Rafstjórn ehf, Stangarhyl 1a
Rafsvið sf, Viðarhöfða 6
Ragnhildur Skarphéðinsdóttir,
Smáragötu 2
Rannsókn- og háskólanet Íslands,
Dunhaga 5
Rarik ohf, Dvergshöfða 2
Reykjavík Helicopters ehf,
Reykjavíkflugvelli
Reykjavíkurborg, Ráðhúsinu
Reykjavíkúrprófastsdæmi vestra,
Hallgrímskirkju
Réttingaverk ehf, Hamarshöfða 10
Rikki Chan ehf, Kringlunni 4-12 og
Smáratorgi 1
Rima Apótek, Langarima 21-23
Runni blómaverslun, Hverafold 1-3
S H G Steindór Hrannar Grímarsson
ehf, Álfrheimum 72
Samiðn, samband iðnfélaga,
Stórhöfða 31
Samorka, samtök raforku, hita- og
vatnsveitna, Suðurlandsbraut 48
Samrás ehf verkfræðistofa,
Hólmaslóð 2
Samtök starfsmanna
fjármálafyrirtækja-SSF, Nethyl 2e
Scandinavian Hearing ehf, Sigtúni 42
Segull ehf, Hólmaslóð 6
Sextán-níundu ehf
Sigurraf ehf, Stararima 5
Síma- og tölvulagnir hf, Kirkjustétt 34
Sjóvá, Kringlunni 5
Sjúkrabjálfun Íslands ehf,
Suðurlandsbraut 34
Sjö í höggi ehf, Nethyl 2e
Skilvís ehf, Stórhöfða 25
Skorri ehf, Bíldshöfða 12
Snyrtistofan Verði þinn vilji,
Borgartúni 3
SO Tech ehf, Suðurlandsbraut 48
Spilavinir ehf, Suðurlandsbraut 48

Stjá, sjúkrabjálfun, Hátúni 12
Stjörnuegg hf, Vallá Kjalarnesi
Subway, Suðurlandsbraut 46
Sveiney ehf, Granaskjólí 90
Sveinsbakari, Arnarbakka 4-6
Söngskólinn í Reykjavík, Laufásvegi
49-51
Tannlæknastofa Árbæjar ehf,
Rofabæ 23
Tannlæknastofa Tómasar
Einarssonar, Pangbakka 8
Tannlæknastofan Vegmúla 2,
Vegmúla 2
Tannsmiðjan Króna sf,
Suðurlandsbraut 46
THG Arkitektar ehf, Faxafeni 9
Tilraunastöð Háskóla Íslands í
meinafræði, Keldum Vesturlandsvegi
Trésmiðja Magnúsar F. Jónssonar
ehf, Súðarvogi 54
tst.is, Laugavegi 26
Túnþökubjónustan ehf, s: 897 6651,
Lindarvaði 2
Umbúðamiðlun ehf, Korngörðum 5
Umslag ehf, Lágmúla 5
Útgerðarfélag Reykjavíkur hf,
Fiskislóð 14
Úti og inni sf, Þingholtsstræti 27
V.R., Kringlunni 7
Vagnar og þjónusta ehf, Tunguhálsi
10
VDO ehf, Tunguhálsi 19
Vegahandbókin ehf, Sundaborg 9
Verkfræðistofan Víðsjá ehf,
Tryggvagötu 11
Verkfræðipjónusta GGP slf,
Rauðagerði 59
Verkís hf, Ofanleiti 2
Verkstólpi ehf, Mávahlíð 31
Verslunartækni ehf, Draghálsi 4
Verslunin Álfrheimar, Álfrheimum 2
Verslunin Brynja ehf, Laugavegi 29
Vélvík ehf, Höfðabakka 1
Vilhjálmsson sf, heildverslun,
Sundaborg 1
Víkurvagnar ehf, Hyrjarhöfða 8
Vottunarstofan Tún ehf, vottun
sjálfþærra náttúru nytja, Parabakka 3
VSO Ráðgjöf ehf, Borgartúni 20
Wium ehf, Vesturfold 34
Work North ehf, Vagnhöfða 17
Wurth á Íslandi ehf, Norðlingabraut 8
Ynja undirfataverslun, Álfrheimum 74,
Glæsibæ
Yrki arkitektar ehf, Mýrargötu 26
Þrír Frakkar hjá Úlfari, veitingahús,
Baldursgötu 14
Ökuskólinn í Mjódd ehf, Parabakka 3
Örninn - hjól, Faxafeni 8

Seltjarnarnes
Horn í horn ehf, parketlagnir,
Unnarbraut 24
Rafspor ehf, Hofgörðum 17

Kópavogur

AP varahlutir ehf, Smiðjuvegi 4
Arkus, tannlæknastofan, Núpallind 1
Automatic ehf, heildverslun,
Smiðjuvegi 11

Bak Höfn ehf, Jökullind 8
Bifreiðaverkstæði Kópavogs ehf,
Smiðjuvegi 68, gul gata
Bílaklæðningar hf, Kársnesbraut 100
Bílhúsið ehf, Smiðjuvegi 60, rauð
gata
Bílrúðumeistarinn slf, Dalvegi 18
Bjartur rafverktaki ehf, Skólagerði 18
Blikksmiðjan Vík ehf, Skemmuvegi
42
Brunabótafélag Íslands, Hlíðasmára
8
dk hugbúnaður ehf-www.dk.is,
Smáratorgi 3
Fararsnið, sælkeragöngur um Ítalíu
Fjölvirki ehf, Háalind 9
Flexo ehf, Smiðjuvegi 72
Fríform ehf, Askalind 3
Fríkirkjan Kefas, Fagraþingi 2a
Glermenn ehf, Ljósulind 4
glerpro.is, Turnahvarfi 4
goddi.is, Auðbrekku 19
Habitat á Íslandi ehf, Skógarlind 2
Hamraborg ehf, Lundi 92
Harðbakur ehf, Bæjarlind 9
Hilmar Bjarnason ehf, rafverktaki,
Smiðjuvegi 11
Hjartavernd, Holtasmára 1
Hljóðbókasafn Íslands, Digranesvegi
5
Höll ehf, Hlíðasmára 6
IClean ehf, Dalvegi 16c
Init ehf, Smáratorgi 3
Inmarsat Solutions ehf, Hlíðasmára
10
Ísfix ehf, Smiðjuvegi 6, græn gata
Íshúsið ehf, Smiðjuvegi 4a
Íslenskt marfang ehf, Bæjarlind 6
JÓ Iagnir sf, Smiðjuvegi 11
Jón Adólf ehf, Dalvegi 16c
Kambur ehf, Geirlandi v/
Suðurlandsveg
Lindakirkja, Uppsölum 3
lindesign.is
Línan ehf, Bæjarlind 14-16
Loft og raftæki ehf, Hjallabrekku 1
Löggiltir endurskoðendur, Hlíðasmára
4
Mannrækt og menntun ehf,
Grundarsmára 5
Nobex ehf, Hlíðasmára 6
Nýþrif - ræstingaverktaki ehf,
Laufbrekku 24
Orkuver ehf, Smiðjuvegi 11
Pottagaldrar ehf, Dalbrekku 42
Pólýhúðun ehf, Smiðjuvegi 3
Rafbraut, Dalvegi 16b
Rafport ehf, Auðbrekku 9-11
Rakarastofan Herramenn,
Hamraborg 9
Reiðhjólaverslunin Hjólið ehf,
Smiðjuvegi 9 gul gata
Rennsli ehf, pípulagnir, Akralind 1
Reyk- og eldþéttingar ehf,
Hraunbraut 28
Rúmfatalagerinn hf, Smáratorg 1
Skjal þjónusta ehf, Víkurhvarfi 3
Straumleiðir ehf, Dalþingi 24
Svanur Ingimundarson málari,
Naustavör 8

Sögufærðir ehf, Hlíðarhvammi 4
Söluturninn Smári, Dalvegi 16c
Teitur hópferðabílar ehf, Dalvegi 22
Ungmennafélagið Breiðablik,
Dalsmára 5
Vatnsborun ehf, Hafnarbraut 10
Verkfræðistofan Hamraborg sf,
Hamraborg 10
Zenus - sófar & gluggatjöld,
Smíðjuvegi 9
Prifaspor slf, Grófarsmára 10

Garðabær

Norður, Miðhrauni 11 66°
Aflvélar ehf, Vesturhrauni 3
AKS viðskipti ehf, Aratúni 9
Apótek Garðabæjar, Litlatúni 3
Efnalaug og fatahreinsun
Garðabæjar, Garðatorgi 3
Elektra ehf, Lyngási 11
Garðabær, Garðatorgi 7
Garðasókn, Kirkjuhvoli
Geislalækni ehf - Laser þjónustan,
Suðurhrauni 12c
Heildverslunin Aggva ehf, Urðarhæð
8
Hitakerfi ehf, Eskiholti 21
Járnsmiðja Óðins, Smiðsbúð 6
Kjarnavörur hf, Miðhrauni 16
Krókur, Vesturhrauni 5
Loftorka Reykjavík ehf, Miðhrauni 10
Marás vélar ehf, Miðhrauni 13
Málmsteypa Þorgríms Jónssonar ehf,
Miðhrauni 6
Pípulagnaverktakar ehf, Miðhrauni
18
Ríp ehf, Bæjargili 127
S.S. Gólf ehf, Miðhrauni 22b
Toyota á Íslandi, Kaupúni 6
Vörukaup ehf, heildverslun,
Miðhrauni 15
Öryggisgirðingar ehf, Suðurhrauni 2

Hafnarfjörður

Aðalskoðun hf, Hjallahrauni 4
Annriki, Þjóðbúningar og skart-
annriki.is, Suðurgötu 73
Apótek Hafnarfjarðar, Selhellu 13
Aros ehf, Miðhrauni 22
Bortækni ehf, Stapahrauni 7
Bókhaldsstofan ehf, Bæjarhrauni 10
Efnamóttakan hf, Berghellu 1
Eiríkur og Einar Valur ehf,
Norðurbakka 17b
Elmax ehf, Fléttuvöllum 15
Enjo, Reykjavíkurvegi 64
EÓ-Tréverk sf, Háabergi 23
Fjarðarmót ehf, Melabraut 29
Flúrlampar ehf, Reykjavíkurvegi 66
Gaflarar ehf, rafverktakar, Lónsbraut
2
Geymsla Eitt ehf, Steinhellu 15
Gröfupjónusta Grafa og grjót ehf,
Steinhellu 4
Hafnarfjarðarbær
Hafnarfjarðarhöfn, Óseyrarbraut 4
H-Berg ehf, Grandatröð 12
Hlaðbær-Colas hf, malbikunarstöð,
Gullhellu 1
Ísrör ehf, Hringhellu 12

Jarðfræðistofan ehf, Holshrauni 7
Lóðalausnir ehf, Grænukeinn 2
Markus Lifenet, björgunarbúnaður,
Gjáhellu 4
Micro-ryðfri smíði ehf, Suðurhrauni
12b
Nonni Gull, Strandgötu 37
SJ Tréverk ehf, Melabraut 20
Sjúkraþjálfarinn ehf, Strandgötu 75
Stólpi Gámar, Óseyrarbraut 12
Svalpúfa ehf, Óseyrarbraut 9
Sæbliik ehf - Holtanesti, Melabraut 11
Te & Kaffi hf, Stapahrauni 4
ThorShip, Selhellu 11
Trefjar ehf, Óseyrarbraut 29
UN bókhald ehf, Reykjavíkurvegi 64
Útvík hf, Eyrartröð 7-9
Verkþing ehf, Kaplahrauni 22
Vetis ehf, Melabraut 24
Vélrás bifreiða- og vélaverkstæði,
Áhellu 8
Vélsmiðjan Altak ehf, Drangahrauni 1
Vélsmiðjan Kofri ehf, Skútahrauni 3
Víðir og Alda ehf, Reykjavíkurvegi
52a
Víking Björgunarbúnaður, Íshellu 7
VSB verkfræðistofa ehf, Bæjarhrauni
20
Paktak ehf, Grandatröð 3

Reykjanesbær

algalif.com
Allt Hreint ræstingar ehf, Holtsgötu
56
B & B Guesthouse, Hringbraut 92
Bílaleigan Geysir, Arnarvelli 4
Bílaver Ak ehf, lðavöllum 9c
Dacoda ehf, Krossmóa 4a
DMM Lausnir ehf, Hafnargötu 91
Eldey Airport Hotel ehf
Ferðaþjónusta Reykjaness ehf
Happy Campers ehf, Stapabraut 21
Lyfta ehf, Njarðarbraut 1k
M² Fasteignasala & Leigumiðlun,
Hólmgarði 2c
Maggi & Daði málara ehf,
Heiðarbraut 10
Maron ehf, Pósthólf 380
Nesraf ehf, Grófinni 18a
Ný-sprautun ehf, Njarðarbraut 15
Ráðbyrgi ehf - bókhaldsþjónusta,
lðavöllum 7a
Reiknistofa fiskmarkaða hf, lðavöllum
7
Rétt sprautun ehf, Smiðjuvöllum 6
Sjúkraþjálfunin Ásjá ehf,
Njarðarvöllum 4
Skólamaður ehf, lðavöllum 1
Soho veislupjónusta, Hrannargötu 6
svitan.is, Túngötu 10
Tjarnagrill, Tjarnabraut 24
TM Bygg ehf, Steinási 31
Toyota Reykjanessbæ
TSA ehf, Brekkustíg 38
Vísir, félag skipstjórnarmanna á
Suðurnesjum, Hafnargötu 90
Vökvatengi ehf, Fitjabraut 2
Örk ehf, Hafnargötu 90

Grindavík

Bakarið Hérastubbur ehf,
Gerðavöllum 19
Grindavíkurbær, Víkurbraut 62
Grindin ehf
Hópsnes ehf, Verbraut 3
Martak ehf, Hafnargötu 21
Ó S fiskverkun ehf, Arnastíg 23
Papas pizza, s: 426 9955,
Hafnargötu 7a
Stakkavík ehf, Bakkaálág 15b

Garður

Aukin Ökuréttindi ehf, Ósbraut 5
Gunnar Hámundarson ehf,
Urðarbraut 2
Páll Bragason ehf, Vörum 1

Mosfellsbær

Álguggar JG ehf, Flugumýri 34
Byggingafélagið Bakki ehf, Þverholti
2
Garðmenn ehf, Álafossvegi 20
Hestaleigan Laxnesi, Laxnesi
Hljómar ehf, Fálkahöfða 4
Ísfugl ehf, Reykjavægi 36
Ístex hf, Völuteigi 6
Mosfellsbakari, Háholti 13-15
Nonni litli ehf, Þverholti 8
ÓP skruðgarðyrkja ehf, Stórkrika 51
Vélsmiðjan Orri ehf, Flugumýri 10

Akranes

Apótek Vesturlands ehf,
Smiðjuvöllum 32
Bifreiðastöð Þórðar P. Þórðarsonar,
Smiðjuvöllum 15
Bifreiðaverkstæðið Ásinn ehf,
Kalmansvöllum 3
Fasteignasalan Hákot, Kirkjubraut 12
Garðar Jónsson, málaramestari
Grastec ehf, Einigrund 9
Hvalfjarðarsveit
Model ehf, Þjóðbraut 1
Sjóngerið ehf, Skólabraut 25
Sjúkraþjálfun Georgs Janussonar,
Kirkjubraut 28
Smurstöð Akraness sf, Smiðjuvöllum
2
Snókur verktakar ehf, Vogatungu
Verslunin Einar Ólafsson ehf,
Skagabraut 9-11
Vélaleigan Próttur, Ægisbraut 4

Borgarnes

Blómasetrið - Kaffikyrrö, Skúlagötu
13
Borgarbyggð, Borgarbraut 14
Borgarverk, Flesjustöðum
Garðyrkjustöðin Laugaland hf,
Laugalandi
Hársnyrtistofa Margrétar,
Kveldúlfsgötu 27
Kaupfélag Borgfirðinga, Egilsholti 1
Kolbeinsstaðasókn
Kvenfélag Stafholtstungna
Loftorka Borgarnesi ehf, Engjaási 2
Sprautu- og bifreiðaverkstæðið
Borgarness sf, Sólbakka 5

Reykholt

Garðyrkjustöðin Varmalandi,
Reykholtssdal

Stykkishólmur

Stykkishólmsbær, Hafnargötu 3

Grundarfjörður

ILDI ehf, Sæbóli 13
Rútuferðir ehf, Ölkelduvegi 5
Þjónustustofan ehf, Grundargötu 30

Ólafsvík

Ingibjörg ehf, Grundarbraut 22

Snæfellsbær

Hótel Búðir, Búðir

Hellissandur

Bifreiðaverkstæði Ægis Ingvarssonar,
Görðum
Félags- og skólabjónusta
Snæfellinga, Klettsbúð 4
Skarðsvík ehf, Helluhóli 1

Reykhólahreppur

Garpsdalskirkja
Reykhólahreppur, Maríutröð 5a
Þörungaverksmiðjan hf

Ísafjörður

Arctic Fish ehf, Aðalstræti 20
Félag opinberra starfsmanna á
Vestfjörðum, Aðalstræti 24
FishTec ehf, Suðurgötu 9
Hamraborg ehf, Hafnarstræti 7
Ís 47 ehf, Fagraholti 3
Ísblikk ehf, Árnagötu 1
Jón og Gunna ehf, Austurvegi 2
Menntaskólinn á Ísafirði, Torfnesi
Skipsbækur ehf, Hafnarstræti 19
Smali ehf, Hafraholti 46
SMÁ vélaleigan, Höfða
Vélsmiðja PM, Hnífsdalsvegi 27

Bolungarvík

Bolungarvíkurkaupstaður
Vélsmiðjan-Mjöllnir ehf, Hafnargötu
53
Vélvirkinn sf, Hafnargötu 8

Súðavík

Súðavíkurhreppur, Grundarstræti 3

Flateyri

Gisting og kajakaleiga Grænhöfða,
Ólafstúni 7
Sytra ehf, Ólafstúni 5

Tálknafjörður

Bókhaldsstofan Tálknafirði,
Strandgötu 40
Gistiheimilið Bjarmalandi, s: 891
8038
Kvenfélagið Harpa
Tálknafjarðarhreppur, Strandgötu 38

Bíldudalur

Arnarlax hf, Strandgötu 1
Hafkalk ehf, Lönguhlíð 1

Hólmavík

Agata ehf, Austurtúni 14
Sparisjóður Strandamanna,
Hafnarbraut 19

Drangsnæs

Fiskvinnslan Drangur ehf, Aðalbraut
30
Útgerðarfélagið Gummi ehf, Kvíabala
6

Hvammstangi

Bílagerði, Eyrarlandi 1
Hótel Hvammstangi, Norðurbraut 1
Húnaþing vestra, Hvammstangabraut
5
Vélaverkstæði Hjartar Eiríkssonar sf,
Búlandi 1

Blönduós

Blönduósbær, Hnjúkabyggð 33
Blönduóskirkja
Húnavatnshreppur, Húnavöllum
Maggi málarí ehf, Mýrabraut 28
Pöntunar og viðgerðarþjónusta Villa
ehf, Árbraut 19
Skagabyggð, Ytra-Hóli 1
Stéttarfélagið Samstaða, Pverbraut 1

Skagaströnd

Sveitarfélagið Skagaströnd, Túnbraut
1-3
Vík ehf, Hólabraut 5

Sauðárkrókur

Aldan - stéttarfélag, Borgarmýri 1
Blóma og gjafabúðin ehf, Aðalgötu
14
Efnalaug og Þvottahús, Borgarflöt 1
Fjölbrautaskóli Norðurlands vestra,
Bóknámshúsinu
Kvenfélagið Framför
Lykill sf, Lerkihlíð 3
Steinull hf, Skarðseyri 5

Varmahlíð

Akrahreppur Skagafirði

Síglufjörður

Fjallabyggð, Gránugötu 24
Sígfirðingur hf, Gránugötu 5
Sígulfjarðarkirkja

Akureyri

Akureyrarkirkja, Eyrarlandsvegi
Baldur Halldórsson ehf, Hlíðarenda
Baugsbót ehf, bifreiðaverkstæði,
Frostagötu 1b
Bifreiðastöð Oddeyrar ehf,
Strandgötu
Blikkrás ehf, Óseyri 16
Dexta orkutæknilausnir ehf, Huldugili
62
Endurhæfingarstöðin ehf, Glerárgötu
20
Enor ehf, Hafnarstræti 53
Fasteignasalan Byggð, Skipagötu 16
Gísli Einar Árnason, tannréttingar,
Glerárgötu 34
Gróðrarstöðin Sólskógar ehf,

Kjarnaskógi

Grófargil ehf, Glerárgötu 36
Hlíð hf, Kotárgerði 30
Hvítasunnukirkjan Akureyri
Keahótel ehf, Skipagötu 18
Kjarnafæði hf, Sjávargötu 1
Kraftar og afl ehf, Óseyri 1
Kraftbílur ehf, Lækjarvöllum 3-5
Lögmannshlíð lögfræðipjónusta ehf,
Glerárgötu 36
Miðstöð ehf, Lónsbakka 1-3
Norðurorka hf, Rangárvöllum
Pípulagningaþjónusta Bjarna F
Jónassonar ehf, Melateigi 31
Rofi ehf, Freyjunesi 10
S.Guðmundsson ehf, múrverktaki,
Klettaborg 19
S.S. byggir ehf, Njarðarnesi 14
Samherji ehf, Glerárgötu 30
Samvirkni ehf, Hafnarstræti 97
Sjúkrahúsið á Akureyri,
Eyrarlandsvegi
Slippurinn Akureyri ehf, Naustatanga
2
Veitingastaðurinn Krua Siam,
Strandgötu 13
Verkval ehf, Miðhúsavegi 4
Prif og ræstivörur ehf, Frostagötu 4c

Grenivík

Grýtubakkahreppur

Grimsey

Sigurbjörn ehf

Ólafsfjörður

Árni Helgason ehf, vélaverkstæði,
Hlíðarvegi 54

Húsavík

E G Jónasson rafmagnsverkstæði,
Garðarsbraut 39
Fjallasýn Rúnars Óskarssonar ehf-
www.fjallasyn.is, Smiðjuteigi 7
Heiðarbær, Reykjahverfi
Menningarmiðstöð Þingeyinga,
Stóragarði 17

Laugar

Kvenfélag Reykdæla, Laugum

Mývatn

Ásta P Lárusdóttir, Skútustöðum II
Jarðböðin við Mývatn,
Jarðbaðshólum
Kvenfélag Mývatnssveitar
Mývetningur, íprótta- og
ungmannafélag

Raufarhöfn

Önundur ehf, Aðalbraut 41a

Þórshöfn

B.J. vinnuvélar ehf, Hálsvegi 4
Geir ehf, Sunnuvegi 3

Vopnafjörður

Hólmi NS-56 ehf, Hafnarbyggð 23

Egilsstaðir

Austfjarðaflutningar ehf,
Kelduskógum 19
Bókráð, bókhald og ráðgjöf ehf,
Miðvangi 2-4
Bólholt ehf, Lagarbraut 4
Hallormsstaðaskóli
Héraðsprent ehf, Miðvangi 1
Hitaveita Egilsstaða og Fella ehf,
Einhleypingi 1
Hótel Eyvindará, Eyvindará 2
Jónval ehf, Lagarfélli 21
Kúpp ehf, Lagarbraut 3,
Fljótsdalshérað
Miðás ehf, Miðási 9
Rafey ehf, Miðási 11

Seyðisfjörður

Seyðisfjarðarkaupstaður, Hafnargötu
44

Reyðarfjörður

AFL - Starfsgreinafélag, Búðareyri 1
Launafl ehf, Hrauni 3
Tærgesen, veitinga- og gistihús,
Búðargötu 4

Eskifjörður

Egersund Ísland ehf, Hafnargötu 2
Eskja hf, Leirubakka 4
Fjarðaprif ehf, Strandgötu 46c

Neskaupstaður

Samvinnufélag útgerðamanna,
Hafnarbraut 6

Fáskrúðsfjörður

Fáskrúðsfjarðarkirkja, Skólavegi 88a
Hjúkrunarheimilið, Hlíðargötu 62
Skrúðsverk ehf, Búðaveg 30a

Djúpavogur

Geíslar Hönnunarahús ehf, Gautavík
S.G. Vélar ehf, verkstæði, Mörk 6
Smástál ehf, Hammersminni 12
Vogur ehf, Steinum 15

Höfn í Hornafirði

Ferðapjónustan Árnanes, Árnanesi 5
Gistiheimilið Hafnarnesi-www.
hafnarnes.is
JA vet ehf, Hólabraut 13
Þingvað ehf, byggingaverktakar,
Tjarnarbrú 3
Prastarhóll ehf, Kirkjubraut 10

Selfoss

Árvirkinn ehf, Eyravegi 32
Baldvin og Þorvaldur ehf, Austurvegi
56
Bífreiðaverkstæðið Klettur ehf,
Hrismýri 3
Bíltak ehf, Hrismýri 2a
Bókakaffið, Austurvegi 22
Búnaðarsamband Suðurlands,
Austurvegi 1
Byggingafélagið Laski ehf, Gagnheiði
9
Café Mika Reykholti, Skólabraut 4
Ferðapjónustan Úthlíð-www.uthlid.is,

s: 699 5500, Úthlíð II
Gesthús Selfossi, gistihús og
tjaldsvæði, Engjavegi 56
Gheim ehf, Baugstjörn 13
Gullfosskaffi við Gullfoss
Hótel Gullfoss, Brattholti
Kvenfélag Hraungerðishrepps
Kökugerð H P ehf, Gagnheiði 15
Pípulagningapjónusta Ottós slf,
Byggðarhorni 32
Pípulagnir Helga ehf, Gagnheiði 11
Písl ehf, Grenigrund 13
Pylsuvagninn Selfossi við
brúarendann
Reykhóll ehf, Reykhóli
Set ehf, röraverksmiðja, Eyravegi 41
Skóbúð Selfoss - Axel Ó
Stálkrókur ehf, Gagnheiði 45
Sveitarfélagið Árborg, Austurvegi 2
Umboðssalan Art ehf, Breiðumörk 2

Hveragerði

Flóra garðyrkjustöð, Heiðmörk 38
Hótel Örk, Breiðumörk 1c
Hveragerðiskirkja
Norbygg ehf, Borgarhraun 32

Þorlákshöfn

Bergverk ehf, Heinabergi 21
Landsbanki Íslands, Hafnarbergi 1

Ölfus

Dýralæknaþjónusta Suðurlands,
Stuðlum
Eldhestar ehf, Völlum
Gróðrarstöðin Kjarr, Ölfusi
Ingólfsskáli ehf, s: 662-3400,
Efstalandi

Stokkseyri

Kvenfélag Stokkseyrar

Flúðir

Flúðasveppir ehf, Undirheimum
Hrunamannahreppur
Riding Tours South Iceland ehf,
Syðra-Langholti

Hella

Freyðing ehf, Fagurhóli
Suðurprófastdæmi
Trésmiðjan Ingólfs ehf, Freyvangi 16

Hvolsvöllur

Eyrbúíð ehf, Þorvaldseyri
Hótel Hvolsvöllur
Krappi ehf, byggingaverktakar,
Ormsvöllum 5

Vík

Framrás ehf, Smiðjuvegi 17
Hótel Dyrhólaey, Vík
Mýrdalshreppur, Austurvegi 17
RafSuð ehf, Sunnubraut 17

Kirkjubæjarklaustur

Hótel Klaustur, Klausturvegi 6
Kvenfélag Kirkjubæjarhrepps

Vestmannaeyjar

Bílaverkstæði Sigurjóns, Flötum 20
Bókasafn Vestmannaeyja, Safnahúsi
Fiskmarkaður Vestmannaeyja hf,
Botni við Friðarhöfn
Hárstofa Viktors, Vestmannabraut 35
Hótel Vestmannaeyjar,
Vestmannabraut 28
Ísfélag Vestmannaeyja hf, Tangagötu
1
Prentsmiðjan Eyrún hf, Hlíðarvegi 7
Teiknistofa Páls Zóphóníassonar ehf,
Kirkjuvegi 23
Tvisturinn ehf, Faxastíg 36
Vestmannaeyjabær, Ráðhúsinu
Vélaverkstæðið Þór ehf, Norðursundi
9

Verzlun Blindrafélaglsins

Í hjálpartækjaverslun

Blindrafélaglsins er hægt að finna ýmis smáhjálpartæki svo sem úr með stórri skífu, talandi úr, talandi klukkur, stækkunarspegla og ýmislegt fleira sem gagnast blindum og sjónskertum.

Hjálpartækjaverslunin er á skrifstofu félaglsins, Hamrahlíð 17

Vefvarp Blindrafélagsins

Í Vefvarpi Blindrafélagsins er hægt að hlusta á rauntímalestur sjónvarpstexta hjá RÚV og fylgjast með erlendu efni í sjónvarpinu.

Lánþegar Hljóðbókasafns Íslands geta hlustað á sínar hljóðbækur í Vefvarpinu og náð í nýjar bækur hjá safninu í hverjum mánuði.

Einnig er að finna ýmislegt annað efni eins og útvarpsstöðvar, sjónvarpsstöðvar, Morgunblaðið, Fréttatímann, aðra fréttamiðla og margt annað.

Mjög auðvelt er að læra á Vefvarpið

Internet-tenging þarf að vera til staðar til að nota Vefvarpið.

Þú þarft ekki að vera félagi í Blindrafélaginu til að fá Vefvarp.

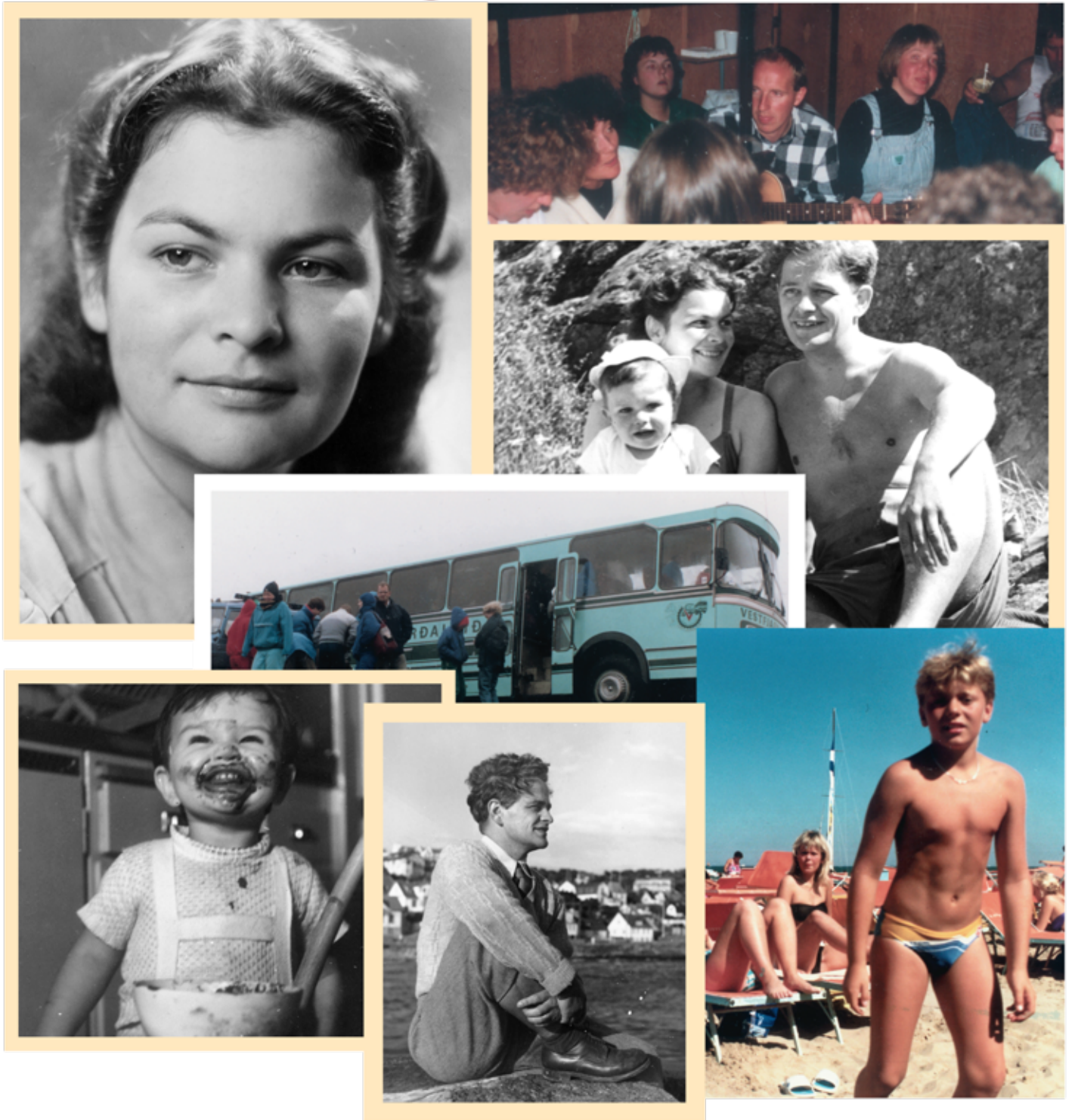
Félagsmenn fá 25% afslátt af leigu.

Nánari upplýsingar er hægt að fá á skrifstofu Blindrafélagsins í síma 525 0000.

Öllum er velkomið að leigja Vefvarpið.

Minningar í myndum

Með því að færa gömlu ljósmyndirnar yfir í stafrænt form er hægt að leyfa fleirum að njóta þeirra skemmtilegu minninga sem í þeim felast.

Nú er hægt að draga fram öll gömlu albúmin og fá myndirnar skannaðar inn fyrir hagstætt verð.

Hjá Blindravinnustofunni, þar sem starfa 30 fatlaðir einstaklingar, hefur verið komið upp aðstöðu sem gerir sjónskertum starfsmönnum vinnustofunnar fært að skanna inn ljósmyndir.

Verð er mjög hagstætt, eða frá 18 krónum á mynd.

Ljósmyndaskönnun
Blindravinnustofan
Stuðningur til sjálfstæðis